

สารบัญ

บทนำ	๖
เนื้อเรื่องย่อ	๗
ตอนที่ ๑	๑๗
ตอนที่ ๒	๒๗
ตอนที่ ๓	๓๙
ตอนที่ ๔	๔๗
ตอนที่ ๕	๕๖
ตอนที่ ๖	๖๓
ตอนที่ ๗	๗๒
ตอนที่ ๘	๘๑
ตอนที่ ๙	๘๙
ตอนที่ ๑๐	๙๔
ตอนที่ ๑๑	๑๐๗
ตอนที่ ๑๒	๑๑๙
ตอนที่ ๑๓	๑๓๖
ตอนที่ ๑๔	๑๔๖
ตอนที่ ๑๕	๑๕๖

ตอนที่ ๑๖	๑๗/๑
ตอนที่ ๑๗	๑๘๙
ตอนที่ ๑๘	๒๐๓
ตอนที่ ๑๙	๒๑๘
ตอนที่ ๒๐	๒๒๖
ตอนที่ ๒๑	๒๓๘
ตอนที่ ๒๒	๒๔๗
ตอนที่ ๒๓	๒๖๒
ตอนที่ ๒๔	๒๘๓
ตอนที่ ๒๕	๒๙๙
ตอนที่ ๒๖	๓๐๙
ตอนที่ ๒๗	๓๑๙
ตอนที่ ๒๘	๓๓๑
ตอนที่ ๒๙	๓๓๗
ตอนที่ ๓๐	๓๕๒
ตอนที่ ๓๑	๓๕๘
ตอนที่ ๓๒	๓๗๓
ตอนที่ ๓๓	๓๘๒
ตอนที่ ๓๔	๓๙๔
ตอนที่ ๓๕	๔๐๙

ตอนที่ ๓๖	๔๑๙
ตอนที่ ๓๗	๔๒๘
ตอนที่ ๓๘	๔๔๐
ตอนที่ ๓๙	๔๕๔
ตอนที่ ๔๐	๔๖๙
ตอนที่ ๔๑	๔๗๖
ตอนที่ ๔๒	๔๘๔
ตอนที่ ๔๓	๔๙๘
ตอนที่ ๔๔	๕๐๘
ตอนที่ ๔๕	๕๑๙
ตอนที่ ๔๖	๕๒๕
ตอนที่ ๔๗	๕๔๒
ตอนที่ ๔๘	๕๕๕
ตอนที่ ๔๙	๕๖๗
ตอนที่ ๕๐	๕๗๗
ตอนที่ ๕๑	๕๙๒
ตอนที่ ๕๒	๖๐๓
ตอนที่ ๕๓	๖๑๓
ตอนที่ ๕๔	๖๒๕
ตอนที่ ๕๕	๖๔๑

ตอนที่ ๕๖ _____ ๖๕๓

ตอนที่ ๕๗ _____ ๖๖๗

ตอนที่ ๕๘ _____ ๖๘๑

ตอนที่ ๕๙ _____ ๖๙๖

ตอนที่ ๖๐ _____ ๗๑๗

บทนำ

“ซิดกกไ้ฮั่น”

วรรณคดีแปลจากพงศาวดารจีน

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงพระกรุณาโปรดเกล้า

โปรดกระหม่อม ให้**สมเด็จพระเจ้าหลานเธอ**

เจ้าฟ้ากรมหลวงอนุรักษ์เทเวศร์ กรมพระราชวังบวรสถานพิมุข^๑

คือ กรมพระราชวังหลัง ทรงอำนวยการแปล เข้าใจว่า แปลก่อน พ.ศ. ๒๓๔๙

นับว่าเป็นหนังสือดี ให้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ตำราพิชัยสงคราม

สังขารมของชีวิต เป็นวรรณคดีมรดกที่แสดงถึงน้ำพระราชหฤทัย

ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชที่ทรงพระเมตตาแก่ไพร่ฟ้า

ข้าแผ่นดินโดยสร้างหนังสือต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับพระนคร

---

^๑ สมเด็จพระเจ้าหลานเธอ เจ้าฟ้ากรมพระอนุรักษ์เทเวศร์ พระนามเดิม ทองอิน (๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๒๘๙ - ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๔๙) เป็นกรมพระราชวังบวรสถานพิมุขพระองค์สุดท้าย ดำรงพระยศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑

เนื้อเรื่องย่อ

เรื่องไซฮั่น ผู้เรียบเรียงขอเรียกว่า **สงครามฉู่-ฮั่น (楚漢戰爭)** เป็นนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่แพร่หลายมากเรื่องหนึ่งของจีน ชื่อเต็มว่า **"ไซฮั่นทงสุเอี้ยนอี่"** ไซฮั่น นั้นหมายถึง ราชวงศ์ฮั่นตะวันตก ซึ่งราชวงศ์ฮั่นแบ่งเป็นสองช่วง ช่วงแรกเรียก ไซฮั่น คือ ฮั่นตะวันตก ช่วงท้ายเรียกว่า ตังฮั่น คือ ฮั่นตะวันออก

เจินเหว่ย (甄偉 zhen wei) เป็นผู้แต่งนิยายเรื่องนี้ ในสมัยราชวงศ์หมิง (พ.ศ. ๑๙๑๑-๒๑๘๗) สันนิษฐานว่าเขาน่าจะเป็นคนรุ่นหลัง ลોકวณฑง (หลอกว่านจง) ผู้แต่งเรื่องวรรณกรรมก้องโลกอย่างสามก๊ก ต้นฉบับเรื่องไซฮั่นฉบับเก่าแก่ที่สุดที่พบ **พิมพ์จากแม่พิมพ์ไม้** ในรัชสมัยว่านลี่ ปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๑๕๕) ซึ่งเป็นฉบับที่แพร่หลายที่สุดแบ่งเป็นหนึ่งร้อยเอ็ดตอน

เจินเหว่ยนำนิทานเรื่อง **"หลีเฮาประหารฮั่นสิน"** มาเทียบกับพงศาวดารช่วงปลายราชวงศ์โจวถึงต้นราชวงศ์ฮั่น แล้วนำมาขยายความแก้ไขส่วนที่คลาดเคลื่อนให้สอดคล้องกับประวัติศาสตร์มากยิ่งขึ้น แต่มีความสนุกสนานชวนอ่านชวนติดตามแบบฉบับนิยายอย่างสมบูรณ์ เรื่องไซฮั่นจึงเป็นนิยายที่เนื้อเรื่องตรงกับประวัติศาสตร์มากกว่าวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก

โดยไชฮั่นเน้นเหตุการณ์สำคัญตอนเล่าบั้ง ทำศึกแย่งชิงอำนาจกับ
ห้างอีหรือม้อปาอ่อง^๒ จนสถาปนาราชวงศ์ฮั่นใต้

กล่าวโดยละเอียด คือ ไชฮั่นเป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์
นับตั้งแต่ช่วงปลายของราชวงศ์ฉิน ไปจนถึงการทำศึกระหว่างห้างอีกับ
เล่าบั้ง ซึ่งเป็นสงครามแย่งชิงราชบัลลังก์ที่กินเวลายาวนานถึง ๔ ปี ก่อนที่เล่า
บั้งจะเอาชนะและตั้งตนเป็น "สมเด็จพระจักรพรรดิฮั่นเกาจู่" ปฐม
จักรพรรดิผู้สถาปนาราชวงศ์ฮั่น

เรื่องราวของสงครามฉู่-ฮั่น เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๒๔ ก่อนคริสตกาล ซึ่ง
ก่อนหน้านั้นมีเหตุการณ์สำคัญ คือ "อิงเจิ้ง" อ๋องแห่งรัฐฉิน (ฉินอ๋อง) อยู่ใน
ระหว่างการทำศึก ๖ รัฐเพื่อผนวกแผ่นดินจีน หลังจากที่ยึดพล "หวังเจี้ยน"
แห่งรัฐฉินเอาชนะรัฐหาน รัฐจ้าว รัฐเอี้ยน รัฐเว่ย ได้สำเร็จ ก็นำทัพ ๖ แสนคน
ลงใต้เพื่อโจมตีรัฐฉู่ของฝูอ๋อง แม้ว "เซียงเอี้ยน" จะเป็นแม่ทัพที่เก่งกาจของรัฐฉู่
ทั้งยังเคยเอาชนะรัฐฉินมาแล้วหลายครั้ง แต่หลังจากทำสงครามกับรัฐฉินมา
ตลอด ๑ ปีเต็ม ทัพของเซียงเอี้ยนก็เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ เพราะไม่อาจต้านทาน
กองกำลังอันมหาศาลของศัตรู แคมทหารยังล้มตายจนเกือบหมด ด้วยความ
อาฆาตแค้น ก่อนตายเซียงเอี้ยนจึงสาปแช่งฉินอ๋องและฆ่าตัวตายในสนามรบ

---

^๒ พระเจ้าม้อปาอ่องหรือเซียงอวี เป็นตัวละครเอกในนิยายเรื่องไซฮั่น เดิมชื่อ “ห้างอี” เป็นบุตรของ
ห้างเอ่งกับนางซีเอี้ยน อยู่บ้านห้วยแซ เขตเมืองก้วยกี

(เขียนเขียนเป็นปู่ของห่างอ)

หลังฉินฮ่องเอาชนะรัฐฉู่ได้สำเร็จ กองกำลังของรัฐฉินก็เอาชนะรัฐที่ เหลือทั้ง ๖ รัฐอย่างง่ายดาย และผนวกแผ่นดินจีนให้เป็นหนึ่งเดียวได้สำเร็จใน ปี ๒๒๑ ก่อนคริสตกาล หลังจากนั้น ๑ ปี ฮ่องแห่งรัฐฉินก็สถาปนาราชวงศ์ ฉินและตั้งตนขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์โดยให้พระนามว่า "ฉินสื่อหวงตี้"หรือ ที่คนไทยเรียกว่า "ฉินซีฮ่องเต้"(ฉินซีฮ่องเต้)

หลังขึ้นครองราชย์ ฉินซีฮ่องเต้ได้ทรงปฏิรูประบบตัวอักษร การเงิน ตลอดจนระบบชั่ง ตวง วัด และเพลาล้อเกวียน/รถม้า ให้เป็น มาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

ทั้งยังแบ่งเขตการปกครองออกเป็นระบบจังหวัด อำเภอ (เมือง หลวงของราชวงศ์ฉินชื่อ "เสียนหยาง" หรือซีอานในปัจจุบัน) นอกจากนี้ ยังทรงมีผลงานอันโดดเด่นในด้านการตัดถนน ขุดคูคลอง ตลอดจนการ ก่อสร้างกำแพงเมืองจีน (สร้างกำแพงเชื่อมต่อกำแพงที่มีอยู่เดิม) และสุสาน ฉินซีฮ่องเต้ อันเป็นที่เลื่องลือ

พระองค์ยังได้ชื่อว่าเป็นทรราชที่โหดร้ายทารุณมาก ทรงปกครอง ด้วยความเฉียบขาด อำมหิต กรณีข้อหาที่สุดคือการทำร้ายสำนักขงจื๊อ แล้วจับบัณฑิตสำนักขงจื๊อมาสังหารหมู่อย่างโหดเหี้ยม ถึงกระนั้นพระองค์

กลัวกลัวความตายมาก จึงพยายามเสาะหาอายุวัฒนะแต่สุดท้ายก็
ประจวบหน้า และสิ้นพระชนม์ในระหว่างที่ออกตามหาอายุวัฒนะในถิ่น
ทุรกันดาร

ก่อนสิ้นพระชนม์ จินชี่ฮ่องเต้^๑ ได้มีราชโองการให้องค์ชาย
รัชทายาท "ฝูซู่" เป็นผู้สืบราชบัลลังก์ แต่อ้องค์ชาย "หู่ไห่" พระโอรสองค์รอง ได้
ร่วมมือกับขันที "เจ้าเกา" และขุนนางนามว่า "หลี่ซื่อ" ปลอมราชโองการให้ฝูซู่
และแม่ทัพเหิงเถียนฆ่าตัวตาย จากนั้นก็ตั้งหู่ไห่เป็นฮ่องเต้โดยใช้พระนามว่า
"พระเจ้าจินชี่ฮ่องเต้" หรือ "จินเอ้อซื่อ" ซึ่งเป็นฮ่องเต้ที่โหดเหี้ยมดุจพระบิดาแต่ไร้
ซึ่งความสามารถ จึงกลายเป็นหุ่นเชิดของเจ้าเกา พระองค์ทรงทุ่มเงินทอง
จำนวนมหาศาลไปกับการก่อสร้างสุสานของจินชี่ฮ่องเต้ (เริ่มสร้างมาตั้งแต่
สมัยจินชี่ฮ่องเต้) ซ้ำยังรีดนาทาเร้น เมื่อประชาชนทนการกดขี่ของราชวงศ์จิน
ไม่ไหวจึงพากันก่อกบฏไปทั่วแผ่นดิน

ในเวลานั้นมีกบฏต่อต้านราชวงศ์จินหลายกลุ่ม "ห่างอี่" และ
"เล่าปัง" ต่างก็เป็นหนึ่งในนั้น...

"ห่างอี่" เกิดในตระกูลขุนศึกที่รัฐฉู่ ถูกกล่าวขานว่าชายหนุ่ม
รูปงาม กำลังมหาศาล สติปัญญาเฉลียวฉลาด นิสัยเด็ดเดี่ยวดุจดั่ง เจ้าอาวมณ
ทั้งยังเชื่อมั่นในตัวเองเป็นอย่างสูง เขาเล่าเรียนวิชายุทธและการศึกจาก
"เซียงเหลียง" ผู้เป็นอา เมื่อเซียงเหลียงซุกรอกกบฏขึ้นที่รัฐฉู่ และเชิญเชื้อ
สายกษัตริย์แห่งรัฐฉู่ผู้กลายเป็นสามัญชนชื่อ "หวังซุน" มาเป็น

"ฉู่ไหวอ๋อง" ห้างอี่จี้กลายเป็นกำลังสำคัญและเป็นขุนพลมือหนึ่งของกองทัพ

ส่วน "เล่าปี่" เป็นลูกชาวนายากจน เกิดในอำเภอเพยเสี้ยน เนื่องจากเขาเป็นคนใจกว้าง นิสัยสนุกสนานเฮฮาจึงมีเพื่อนฝูงมาก เล่าปี่ได้รับราชการเป็นหัวหน้ามือปราบของตำบลเล็กๆ แห่งหนึ่ง เมื่อได้รับคำสั่งให้นำขบวนนักโทษเดินทางไปยังกรุงเสี้ยนหยางซึ่งเป็นเมืองหลวง แต่ระหว่างทางเกิดมีนักโทษหลบหนีไปเป็นจำนวนมาก เล่าปี่จึงปล่อยนักโทษไปทั้งหมด เหล่านักโทษพากันซาบซึ่งน้ำใจจึงยกให้เล่าปี่ขึ้นเป็นหัวหน้า ต่อมาเล่าปี่ได้นำพลพรรคเข้ายึดอำเภอเพยเสี้ยน แล้วตั้งตนเป็นหัวหน้ากบฏ โดยใช้ฉายาว่า "เพ่ยกง"

ในยามนั้นกองทัพกบฏของรัฐฉู่มีกำลังเข้มแข็งที่สุด เล่าปี่จึงนำกองกำลังของเขาเข้าร่วมกับกองทัพกบฏของรัฐฉู่และร่วมมือกับห้างอี่โจมตีหัวเมืองต่างๆ เมื่อเซียงเหลียงถูกทหารของแม่ทัพจางหวน (กองทัพฉิน) สังหาร ห้างอี่จี้ถูกแต่งตั้งให้เป็นผู้นำกบฏแทน

หลังแม่ทัพจางหวนนำทัพฉินเข้าล้อมกองกำลังกบฏในเมืองจี้ลู่ที่รัฐจ้าว อ๋องจ้าวเซี่ยได้ส่งสาสน์มาขอความช่วยเหลือจากฉู่ไหวอ๋อง ฉู่ไหวอ๋องจึงจัดตั้งกองกำลังโดยแบ่งเป็น ๒ ทัพ ทัพแรกมีซ่งอี่เป็นแม่ทัพใหญ่ ส่วนห้างอี่เป็นแม่ทัพรอง มีหน้าที่ทำลายการปิดล้อมของทัพฉินที่รัฐจ้าว ส่วนอีกทัพนำโดยเล่าปี่ ถูกส่งไปโจมตีกวนจงซึ่งเปรียบเสมือนหัวใจของราชวงศ์ฉิน ฉู่ไหวอ๋องยังให้คำมั่นว่าหากใครไปถึงที่ราบกวนจงก่อนจะถูกแต่งตั้งให้เป็น

กวนจงฮ้อง

เมื่อซ่งอี่นากำลังไปถึงเมืองอันหยาง (ก่อนถึงเมืองจี้ลู่) ถึงได้รู้ว่า ฝ่ายฉินมีทหารราวสองแสนนาย ซึ่งก็เกิดความรักตัวกลัวตายจึงสั่งให้ทหารตั้งค่ายและหยุดเคลื่อนทัพเป็นเวลา ๔๖ วัน ห้างอี่ต้องการกำจัดฉินให้หมดสิ้นเพื่อล้างแค้นแทนอาจึงเสนอให้รีบเคลื่อนทัพข้ามแม่น้ำเพื่อจู่โจมเข้าตี ซึ่งอี่ปฏิเสธและประกาศว่าหากใครฝ่าฝืนคำสั่งห้ามโจมตีเข้าตีจะมีโทษถึงตาย หลังปักหลักท่ามกลางสายฝนจนทหารทั้งป่วย ทั้งหิว และเริ่มไม่พอใจ ซ่งอี่ ห้างอี่จึงฉวยโอกาสบุกเข้าไปในเตินท์แล้วสังหารซ่งอี่จากนั้นก็นำทัพด้วยตนเอง

ห้างอี่นำทหารราว ๒ หมื่นนายบุกโจมตีเมืองจี้ลู่ซึ่งมีทหารน้อยกว่าถึง ๑๐ เท่า หลังข้ามแม่น้ำฮวงโหแล้วห้างอี่ก็สั่งให้ทหารขนเสบียงที่มากพอสำหรับ ๓ วัน ส่วนเสบียงที่เหลือให้ทำลายทิ้ง ทั้งยังสั่งทุบหม้อและภาชนะปรุงอาหาร แถมยังให้ทหารเจาะรูเรือที่ใช้ข้ามแม่น้ำมาทั้งหมดเพื่อบิบทหารของตนให้เอาชนะสถานเดียว (ถ้าไม่ชนะและยึดเสบียงของทัพฉินไม่ได้ก็จะตายกันหมด) ปรากฏว่ากองทัพของห้างอี่ได้รับชัยชนะ หลังจากนั้นเขาก็นำทัพมุ่งหน้าสู่เมืองจี้หยวนซึ่งมีกำลังทหารมากถึง ๓ แสนนายและสามารถเอาชนะได้เช่นกัน ชัยชนะในครั้งนี้ทำให้กบฏกลุ่มอื่นๆ (ที่เฝ้าดูการสู้รบอยู่ในค่ายแต่ไม่มีใครกล้าออกมาช่วย) นำกองกำลังมาเข้าร่วมกับห้างอี่ ส่งผลให้ทัพของห้างอี่มีทหารมากถึง ๔ แสนนาย

หลังพ่ายแพ้แก่ห้างอี จางหานได้มอบหมายให้แม่ทัพชื่อหมาชิน เดินทางไปยังเมืองเสียนหยางเพื่อขอเสียดินแดนและกำลังเสริม แต่ชั้นที่เจ้าเกากลับเพ็ดทูลฮ่องเต้จินเอื้อชื่อว่า สาเหตุที่พ่ายแพ้เป็นเพราะจางหานแอบสมคบคิดกับศัตรู ฮ่องเต้จึงปฏิเสธคำขอและสั่งประหารจางหาน มีหน้าข้าเจ้าเกายังส่งนักรบไปลอบสังหารชื่อหมาชินขณะเดินทางกลับ แต่ชื่อหมาชินเอาชีวิตรอดมาได้และนำความมาบอกจางหาน หลังจากนั้นจางหาน ชื่อหมาชิน และต่งอู๋ จึงนำกำลังทหาร ๒ แสนนายมาสวนกันที่ดู่ห้างอี แม่ห้างอีจะยอมรับแม่ทัพจางหาน ชื่อหมาชิน และต่งอู๋ไว้เป็นพวก แต่เขาไม่ไว้ใจฝ่ายจินจึงสั่งประหารทหารจินทั้ง ๒ แสนนายด้วยการ 'ฝังทั้งเป็น' ที่ชินอัน

หลังจากนั้นห้างอีก็เตรียมเคลื่อนทัพสู่กวนจง โดยหารู้ไม่ว่ากองทัพของเล่าปingsได้บุกไปถึงเมืองเสียนหยางแล้ว (เล่าปingsมีที่ปรึกษาที่ดีทำให้ไม่เปลืองแรงและเวลามากนัก) ในตอนนั้นราชวงศ์จินกำลังระส่ำระสาย หลังพระเจ้าจินที่สองทรงครองราชย์ได้เพียง ๓ ปีก็ถูกชั้นที่เจ้าเกาปลงพระชนม์และสถาปนาองค์ชายจื่ออิง ขึ้นเป็นพระเจ้าจินที่ ๓ (พระโอรสขององค์ชายผู้ซูลานนำพระเจ้าจินที่สอง)

สุดท้ายเจ้าเกาก็ถูกพระเจ้าจินที่ ๓ สังหาร... หลังขึ้นครองราชย์ได้เพียง ๔๖ วัน พระเจ้าจินที่ ๓ ก็ยอมจำนนต่อกองทัพของเล่าปingsทำให้ราชวงศ์จินล่มสลายลง

หลังโค่นล้มราชวงศ์ฉินแล้ว เล่าปings ก็ห้ามไม่ให้ทหารเผาบ้านเรือน หรือทำร้ายราษฎรฉิน ทั้งยังส่งทหารจำนวนหนึ่งไปคอยสกัดกองทัพของหังอี่ เมื่อหังอี่เคลื่อนทัพมาถึงด่านหนานกู่กวน (ประตูเมืองทางทิศตะวันออกของ กวนจง) ก็พบว่าด่านดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมของเล่าปings พอรู้ว่าเล่าปings ได้ขึ้นเป็น "กวนจงอ๋อง" ส่วนองค์ชายเจี้อิง (อดีตฮ่องเต้ฉิน) ได้กลายเป็นอัครเสนาบดีของเล่าปings หังอี่ซึ่งกรำศึกมาอย่างโชกโชนก็รู้สึกไม่พอใจ เขาเคลื่อนทัพออกมาตั้งค่ายที่หิงเหมินพร้อมกองกำลัง ๔ แสนนาย ขณะที่เล่าปings มีทหารเพียง ๑ แสนนายเท่านั้น

"ฟานเจิง" ที่ปรึกษาและพ่อบุญธรรมของหังอี่ แนะนำให้สังหาร เล่าปings เพื่อตัดไฟแต่ต้นลม หังอี่จึงเชิญเล่าปings มาร่วมงานเลี้ยงที่หิงเหมิน พร้อมทั้งจัดแสดงการรำรำเพลงกระบี่หวังใช้โอกาสนี้สังหารเล่าปings แต่สุดท้ายหังอี่ก็เปลี่ยนใจไม่เอาชีวิตเล่าปings ตามคำแนะนำของเซียงป้อ (ญาติของหังอี่) เล่าปings เห็นท่าไม่ดีจึงแกล้งขอตัวไปเข้าห้องน้ำแล้วแอบหนีไป หลังจากนั้นก็ถอนทัพออกจากเมืองเสียนหยาง

เมื่อเล่าปings ยอมหลักทางให้แล้ว หังอี่ก็นำทัพบุกเข้าเมือง เสียนหยางเพื่อชำระแค้นราชวงศ์ฉิน เขาสั่งประหารองค์ชายเจี้อิงและเหล่า เชื้อพระวงศ์แห่งราชวงศ์ฉิน ทั้งยังปล่อยให้มีการปล้นสะดม และสังเวย พระราชวังอาฝางกงของราชวงศ์ฉิน หลังจากนั้น เขาก็แบ่งแยกแผ่นดินจีน ออกเป็น ๑๘ รัฐ แล้วตั้งตนเป็น "ฉีอู่ปาอ๋อง" หรือ "ชีอู่ป้าหวัง" ขึ้นปกครอง รัฐอู่ตะวันออก (และเป็นประมุขแห่งอ๋องทั้งมวล) ส่วนเล่าปings ถูกแต่งตั้งให้เป็น อ๋องฮั่นอ๋อง ขณะที่แม่ทัพจางหนาน ชื่อหมาชิน และต่งอี่ ถูกแต่งตั้งให้เป็นอ๋อง

ปกครองดินแดนเดิมของฉินในแถบกวางจง (ทั้งๆ ที่ควรเป็นของเล่าปings)

หลังจากนั้นก็เริ่มมีการก่อกบฏขึ้นที่รัฐฉี ห้างอี่จึงต้องนำกำลังไปปราบ **เล่าปings** ฉวยโอกาสเคลื่อนทัพไปโจมตีและยึดดินแดนในแถบกวางจงคืน จากนั้นก็ร่วมมือกับอ๋องอ๊ก & รัฐโจมตีรัฐฉู่อันนำมาสู่สงครามฉู่-ฮั่นซึ่งเป็นศึกชิงบัลลังก์ที่กินเวลายาวนานถึง ๔ ปี ในช่วงแรกห้างอี่มีกองกำลังที่เหนือกว่าจึงได้รับชัยชนะต่อเนื่องกันหลายครั้ง แต่หลังจากเล่าปings ได้ขุนพลและที่ปรึกษาฝีมือดีมาช่วยวางแผนการรบ ทั้งสองฝ่ายก็เริ่ม **ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ** จนกระทั่งเล่าปings นำกำลังหลายแสนคนมาปิดล้อมกองทัพฉู่ของห้างอี่

"จางเหลียง" กุนซือของเล่าปings ได้ออกอุบายให้ทหารฮั่นขับร้องเพลงพื้นบ้านของฉู่ เพื่อให้ทัพของห้างอี่เข้าใจผิดคิดว่ารัฐฉู่ถูกกองทัพฮั่นยึดครองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อทหารฉู่ได้ยินเพลงพื้นบ้านของพวกเขาตนก็พากันคิดถึงครอบครัวและหมดแรงฮึดสู้ จึงทยอยหนีทัพกันตลอดทั้งคืน ในที่สุดทัพของห้างอี่ก็เหลือทหารที่จงรักภักดีเพียง ๘๐๐ คน "หฺยู่จี้" ภรรยาของห้างอี่ไม่ต้องการให้สามีห้วงหน้าพะวงหลังจึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย

ห้างอี่ตัดสินใจฝ่าวงล้อมจนหลบหนีออกไปได้ แต่สุดท้ายกลับจนมุมที่ริมฝั่งแม่น้ำฉู่ (ฉู่เจียง) แม้จะมีคนนำเรือแจวมารับ แต่ห้างอี่กลับปฏิเสธและฆ่าตัวตายในวงล้อมของกองทัพฮั่นขณะอยู่ในวัยเพียง ๓๓ ปี หลังจากนั้นเล่าปings ก็ได้ขึ้นเป็น **"สมเด็จพระจักรพรรดิฮั่นเกาจู"** ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ฮั่น ขณะที่แผ่นดินจีนได้ถูกรวมเป็นหนึ่งอีกครั้ง

ตอนที่ ๑

เดิมพงศาวดารเมืองจีนขีดก๊กไชฮันต้นสามก๊ก แผลออกได้ความว่า ยังมีพระเจ้าจิวหมกฮ่อง ครองราชสมบัติในเมืองตัวก๊กจิวเป็นเมืองหลวง มีเมืองใหญ่เจ็ดเมืองคือเมืองเจ้ เมืองฉ้อ เมืองเตียน เมืองเตียว เมืองงุย เมืองหัน เมืองจิ้น หัวเมืองใหญ่ทั้งเจ็ดนี้มีบุตรชายต้องเอาไปถวายพระเจ้าจิวหมกฮ่องเป็นจ่านำต่างตัวเมืองละคน ครั้นนั้นป่วยเหนียมเป็นเจ้าเมืองจิ้น มีบุตรชื่อกิเซง กิเซงมีบุตรชื่อเจาหู ครั้นป่วยเหนียมตายแล้วกิเซงได้เป็นเจ้าเมืองจิ้น จึงให้เจาหูบุตรไปเป็นขุนนางอยู่ในพระเจ้าจิวหมกฮ่อง ณ เมืองตัวก๊กจิว

พระเจ้าจิวหมกฮ่องมีม้าแปดม้าๆ หนึ่งชื่อเจอะตี้ แปลว่าปราบแผ่นดิน ตัวหนึ่งชื่อพวนอุ ว่าผิวเนื้อลายตัวงาม ตัวหนึ่งชื่อผุนเสียว ว่าราวจะไปได้บนอากาศ ตัวหนึ่งชื่อเทียวเก้ง ว่าเร็วหาตัวเปรียบมิได้ ตัวหนึ่งชื่อยูฮุย ว่าองอาจในกลางศึก ตัวหนึ่งชื่อเทียวก่อง ว่าถ้าขี่ไปในเวลากลางคืนเห็นสว่าง ตัวหนึ่งชื่อเทงบู๊ ขี่ไปดั่งจะเข้าหมอกออกเมฆได้ ตัวหนึ่งชื่อกัวเอ็ก ว่าดั่งมีปีกบินได้ ถ้าพระเจ้าจิวหมกฮ่องจะมีที่เสด็จไปแห่งใด ม้าแปดม้านี้สำหรับเทียมรถ พระเจ้าจิวหมกฮ่องเห็นว่า เจาหูบุตรกิเซงเจ้าเมืองจิ้นมีสติปัญญา จึงตั้งให้เป็นขุนนางที่ปรึกษาสำหรับรักษาพระองค์

ครั้งหนึ่งพระเจ้าจิวหมกฮ่องเสด็จทรงรถเทียวประพาส ไปถึงที่ตำบล

หนึ่งมีภูเขาชื่อขุนหลุน เป็นที่สนุก เสด็จเที่ยววประพาสชมเขาอยู่ ยังมีนางเทพธิดาองค์หนึ่งออกมารับเชิญให้เสวยเครื่องทิพย์โอรส พระเจ้าจิวมกองค์ ครั้นได้เสวยทิพย์อาหาร ก็เปลิดเปลินพระทัยไม่คิดที่จะกลับคืนพระนคร อยู่ภายหลังเอียนฮ่องเจ้าเมืองซีจิวคิดกบฏ เตรียมกองทัพจะยกไปชิงเอาราชสมบัติพระเจ้าจิวมกองค์ ขณะนั้นนางเทพธิดารู้เหตุ จึงแจ้งแก่พระเจ้าจิวมก องค์ว่า เอียนฮ่องเจ้าเมืองซีจิวจะคิดประทุษร้ายต่อพระองค์ ขอเชิญเสด็จกลับ เข้าพระนครโดยเร็ว พระเจ้าจิวมกองค์ครั้งนั้นแจ้งจึงสั่งเจาหูว่า เจ้าจงเอารถที่เราทรงขี่มาคุมทหารทั้งปวงรีบกลับเข้าไปพึ่งราชการในพระนคร เจาหูก็ค้ำบัลมาขึ้นรถ พาทหารทั้งปวงรีบกลับเข้าไปถึงเมืองฉ้อ สืบรู้ว่าเอียนฮ่องเจ้าเมืองซีจิวคิดกบฏต่อพระเจ้าจิวมกองค์

เจาหูจึงจัดทหารในเมืองฉ้อกับทหารที่คุมมาสมทบกันยกไปตีเมืองซีจิว ครั้นได้เมืองซีจิวแล้วจึงแต่งหนังสือบอกไปกราบทูลพระเจ้าจิวมกองค์ฯ ทราบความแล้วเห็นว่าเจาหูเป็นแน่เชื้อเจ้าเมืองจีนชนะศึกมีความชอบ จึงพระราชทานตราให้เจาหูเป็นแน่เดี่ยวชื่อเดี่ยวฮ่องครองเมืองกำตัน เจ้าเมืองเป็นแน่เดี่ยว ตั้งแต่นั้นมาจึงเรียกว่าเมืองเดี่ยว เดี่ยวฮ่องมีบุตรชื่อเดี่ยวชกๆ มีบุตรชื่อเดี่ยวสุยๆ มีบุตรชื่อเดี่ยวชวนๆ มีบุตรชื่อเดี่ยวตุนๆ มีบุตรชื่อเดี่ยวชก ครั้นพระเจ้าจิวมกองค์สวรรคตแล้ว เมืองจีนก็ได้เป็นใหญ่กว่าหัวเมืองทั้งปวง สืบกษัตริย์มา แล้วเจ้าเมืองจีนไปตีเมืองจิวได้

ฝ่ายเดี่ยวชกบุตรเดี่ยวตุนเจ้าเมืองเดี่ยว ครั้นเดี่ยวฮ่องเจาหูผู้เป็นปู่ตายแล้ว จึงเข้ามาอยู่กับเจ้าเมืองจีนซึ่งเป็นญาติร่วมแซ่ ยังมีขุนนางผู้หนึ่งชื่อโตจันกั้ว ไปฟ้องแก่เจ้าเมืองจีนว่าเดี่ยวชกจะคิดกบฏ เจ้าเมืองจีนให้โตจันกั้ว

จับเดี่ยวชกกับสมัครพรรคพวกฆ่าเสียสิ้น เหลือแต่ภรรยาเดี่ยวชกคนหนึ่งมี
ครรภ์อยู่ เทียวเองทนชายเดี่ยวชกพาไปซ่อนไว้ ครั้นอยู่มาคลอดบุตรเป็นชายชื่อ
เดี่ยวชู๊วๆ ใหญ่ขึ้น คิดกันกับเทียวเองซ่องสุมผู้คนได้เป็นอันมากยกเข้าไป
ตั้งอยู่ใกล้เมืองจัน แล้วมีหนังสือเข้าไปถึงจันอ่องขอโตงันกั้วกับสมัครพรรคพวก
ออกมา ถ้าไม่ให้จะตีเอาเมือง

ฝ่ายจันอ่องครองราชสมบัติใหม่ยังขาดอยู่แก่การสงคราม จึงส่ง
โตงันกั้วกับสมัครพรรคพวกออกมาให้แก่เดี่ยวชู๊วๆ ก็ฆ่าเสียสิ้น แล้วยกมา
อยู่ ณ เมืองเดี่ยว ตั้งตัวเป็นเดี่ยวอ่อง แข็งเมืองมิได้ขึ้นแก่เมืองจัน นับแต่เดี่ยว
แต่เจาหูเป็นที่ปรึกษาพระเจ้าจี้วมกอ่องมาหกซั้ว ถึงเดี่ยวชู๊วเป็นเดี่ยวอ่อง
ครองสมบัติถัดลงมาห้าซั้ว ถึงเดี่ยวอูยอ่องสิบเอ็ดซั้ว แต่เดี่ยวอูยอ่อง
ครองเมืองอยู่ห้าปี ก็มีได้ขึ้นแก่เมืองจัน

ครั้งนั้นจึงจันเจียวอ่องครองราชสมบัติได้ห้าสิบเอ็ดปี มีชายคนหนึ่ง
ชื่อไทกั้ว ภรรยาชื่อนางอุน เป็นชาวเมืองไวกั้วนอยู่ตีกริมน้ำ เวลากลางคืน
นางอุนนอนหลับฝันว่ามีชายผู้หนึ่งรูปร่างเหมือนเทพดาเข้ามาสมครสังวาส
ด้วยนาง พอฟ้าร้องนางสะดุ้งตกใจตื่นปลุกไทกั้วผู้ฝัน แล้วแลขึ้นไปเห็นมังกร
พันกันสองตัวบนชื่อดึกประมาณครู่หนึ่งก็สูญไป ครั้นนางมีครรภ์ถ้วนทศมาส
คลอดบุตรออกมา เป็นชายรูปร่างนั้นงามสะอาด แก้มข้างซ้ายมีจุดดำ

เจ็ดสิบสองเม็ด บิดาให้ซื้อเล่าปัง^๓

ฝ่ายพระเจ้าจิ้นเจียวฮ่องครองราชสมบัติในเมืองจิ้น มีจิตกำริบจะ ให้เขตแดนกว้างขวาง แล้วโกรธว่าเตียวฮงเป็นผู้น้อยไม่มาคำนับ จึงจัดทัพ ให้ฮ่องเจียน ฮงเฮ็ก ฮงซุนคือหลานเธอชื่อฮิฮินคุมคนสิบหมื่นยกไปตี เมืองเตียว ครั้นยกมาถึงปลายเมืองเตียวให้ตั้งค่ายมั่นลงไว้ จึงให้ทหาร ไป สอดแนมข่าวกิจการ ทหารไปสืบได้ความกลับมาแจ้งว่า แต่ค่ายซึ่งตั้งอยู่นี้จะ ไปถึงแม่น้ำ มีเมืองหน้าด่านชื่อเมืองเจียงหออยู่ทางประมาณห้าร้อยเส้น เห็น ประตุนั้นปิดอยู่ทั้งสี่ทิศ ทหารรักษาหน้าที่เชิงเนินไว้มั่นคง ธงที่ปักบน เชิงเนินจารึกอักษรว่าหลี่เกชก

ฝ่ายฮ่องเจียนแจ้งความ จึงปรึกษานายทัพนายกองทั้งปวงว่า ชะรอยหลี่เกชกจะรู้ตัว จึงให้ทหารรักษาหน้าที่เชิงเนินมั่นคง ผู้คนเรายกมาก็ ยังอดโรย ครั้นจะเข้าโจมตีถ้าไม่ได้ก็จะเสียที่แก่หลี่เกชก จำจะตั้งมั่นไว้บำรุง ทเกล้าทหารให้มีกำลังก่อน จึงจะแต่งคนให้เข้าไปสืบการ ถ้าได้ที่แล้ว จะตีให้ ได้โดยง่าย

ฝ่ายหลี่เกชกแจ้งความว่า กองทัพเมืองจิ้นยกล่วงแดนเข้ามา จึง

---

^๓ ต่อไปในเรื่องเรียกว่า เล่าปัง

กำชับทหารให้รักษาหน้าที่เชิงเทินเป็นสามารรถ แล้วแต่งหนังสือให้คนขึ้นม้าเร็วไปแจ้งความในเมืองเดียว คนใช้รับหนังสือแล้วก็รีบไป ครั้นถึงเมืองเดียวส่งหนังสือให้หลินเสียงยี่ๆ จึงเข้าไปเฝ้าแจ้งข่าวทัพซึ่งหลีกเซกขบออกมาทุกประการ เตียวอ่องครั้นรู้ว่าจิ้นเจียวอ่องให้อองเจียนอ่องเอ็กอิหยินยกพลมาตั้งอยู่แทบแม่น้ำเจียงหอ จึงปรึกษาขุนนางทั้งปวงว่า ทหารชาวเมืองจิ้นเข้มแข็งนัก แล้วอองเจียนก็เป็นคนมีสติปัญญา เมืองเราไม่มีผู้ใดที่จะต้านทาน จำจะคิดตัดศึกโดยอุบาย ขุนนางทั้งปวงจะเห็นประการใดบ้าง ขณะนั้นหลินเสียงยี่ขุนนางผู้ใหญ่จึงว่า ทัพชาวเมืองจิ้นยกล่องแดนมาครั้งนั้นคนแลม้าก็ยังอดโรยอยู่ เห็นว่าจะไม่รู้แห่งหนทางที่สำคัญของเราซึ่งจะรับศึก ขอให้แต่งทหารคุมคนสองหมื่นยกออกไปตั้งเป็นกองซุ่ม อยู่ข้างทางภูสฎ แล้วจัดทัพออกรับหน้าแต่งกันเป็นกองล่อ ให้ข้าศึกล่องถลามาตามทางทัพซุ่มสองข้าง จึงตีกระหนาบเห็นจะได้ชัยชนะโดยง่าย เตียวอ่องได้ฟังหลินเสียงยี่ก็เห็นชอบ จึงสั่งให้กองซุ่มเขียนกับอุยโหคุมทหารสองหมื่นยกไปตามทางภูสฎเป็นกองซุ่ม แล้วแต่งให้เหลียมไต้เป็นแม่ทัพคุมคนห้าหมื่น ให้อองของเป็นเปาซุที่ปรึกษา ให้อุนหลุนเป็นฝ่ียนเจียงนายทหาร นายทัพนายกองค้ำนับลาออกมาจัดทหารแล้วยกไปถึงแม่น้ำเจียงหอ เหลียมไต้จึงสั่งคนใช้ให้ไปบอกหลีกเซกให้ยกกองทัพในเมืองออกมาบรรจบกัน

ฝ่ายหลีกเซกแจ้งความ จึงจับทหารรีบยกออกมาบรรจบทัพเหลียมไต้ เหลียมไต้ครั้นยกทัพข้ามแม่น้ำเจียงหอไป จึงให้ทหารตั้งค่ายมั่นลงไว้ท้ายเขาช่องแคบ แล้วให้อุนหลุนไปซุ่มคอยปล้นชิงเสบียงอาหารอยู่หลังค่ายข้าศึก ครั้นเวลารุ่งเช้าเหลียมไต้ก็ขึ้นม้าพาทหารเดินตามทางไป

ฝ่ายองเจียนเมื่อจะยกเข้าตีเมือง จึงสั่งให้อิหยินอยู่รักษาค่าย แล้วยกทหารเป็นกระบวนทัพไปทางประมาณร้อยเส้น พบทัพเหลียมโก้ออกมาพอทหารรอกันอยู่ทั้งสองฝ่าย เหลียมโก้อจึงขับม้าฝ่าขึ้นไปหน้าทหาร องเจียนเห็นทหารเหลียมโก้อ ก็ขับม้าขึ้นม้ายืนอยู่กลางทหารทั้งปวง เหลียมโก้อจึงร้องถามว่า เตียวอ๋องเจ้าเรากับเจ้าท่านก็ยังไม่มีข้อขัดเคืองแก่กัน ฉันใดจึงให้ยกทัพล่วงแดนเข้ามาจะประสงค์สิ่งใด องเจียนจึงตอบว่า อันประเพณีแผ่นดินสืบมา ผู้ซึ่งกินเมืองน้อยต้องไปขึ้นแก่เมืองใหญ่ นี้เจ้าเมืองของท่านมิได้ไปอ่อนน้อมจึงให้ยกมาตีเมืองท่าน ถ้าแต่งคนให้คุมเครื่องบรรณาการไปคำนับตามประเพณี จึงจะยกทัพกลับไปเมืองจีน เหลียมโก้อได้ฟังก็โกรธขับม้ารำทวน เข้ารบจะแทะงองเจียน องเจียนรบด้วยง้าวได้สามสิบเพลง เหลียมโก้อแกล้งชักม้าถอยหนีทำที่พาคน ให้แตก องเจียนเห็นผิดทำนองศึก กริ่งใจว่าเหลียมโก้อคนนี้มีฝีมือเข้มแข็ง รบกับเรายังไม่ทันจะเสียที ชักม้าหนีชะรอยจะเป็นกลอุบายแกล้งให้เราไล่เป็นมันคง คิดเกรงอยู่จึงรอม้าไว้

ฝ่ายอ๋องเฮ็กซึ่งเป็นปลัดทัพยืนม้าอยู่บนเนินเขา เห็นข้าศึกเสียที่องเจียนมิได้ให้ทหารติดตาม อ๋องเฮ็กก็ขับม้าพาทหารออกไปไล่เหลียมโก้อองเจียนร้องห้ามอ๋องเฮ็กไม่ฟัง จึงขับม้าติดตามอ๋องเฮ็กไปทันถึงช่องแคบ

ฝ่ายกองขุนเขียนกับอุยโห ซึ่งตั้งกองซุ่มคอยอยู่สองข้างทางเห็นได้ทีแล้วไล่พวกทหารเข้ารบระดมตีกระหนาบ เหลียมโก้อได้ที่มันจึงให้ทหารรบประจัญหน้าไว้ ทหารทั้งสามกองก็ระดมยิงเกาทัณฑ์พุ่งศัสตราวุธตีเป็นสามด้าน องเจียนกับอ๋องเฮ็กไล่ลวงเข้าไปถึงช่องแคบ ต้องศึกกระหนาบรัดพลแตกกระส่ำระสาย ทหารซึ่งตามมาก็ยังมีพร้อมกัน เหลือกำลังที่จะสู้รบ ก็

ตึกลับคืนหลังออกมาได้ไม่เห็นทหารเหลียมโก่ติดตามมาจึงรอม้าไว้คอยรับ
คนซึ่งแตกกระจัดกระจาย รวบรวมได้ประมาณสามหมื่นเศษ ให้ตั้งค่ายอยู่
ท้ายเขาคอยรับทัพชาวเมือง

ฝ่ายเฉียนเจียงอุณหุนซึ่งไปซุ่มอยู่หลังค่ายอิหยิน ครั้นเห็นทหารใน
ค่ายเบาบางลงก็ยกทัพเข้าตีค่ายได้ไล่ฆ่าฟันคนซึ่งรักษาค่ายล้มตายแตกหนี
ไป จับตัวอิหยินได้แล้วให้เอาไฟจุดฉวางฆ่าเผาค่ายเสียสิ้น จึงคุมตัวอิหยินไป
ส่งให้แก่เหลียมโก่

ฝ่ายทหารซึ่งอยู่รักษาค่ายแตกหนีไปพบของเจียนจึงบอกความว่า
มีกองทัพใหญ่ยกมาตี ค่ายแตกแล้วจับตัวอิหยินได้ เอาไฟเผาค่ายแลเสบียง
อาหารเสียสิ้น ของเจียนแจ้งความดังนั้นก็ตกใจ จึงปรึกษาอ่องเอ๊กว่า ครั้นนี้
เราเสียทัพเข้าศึกจับหลานพระเจ้าจิ้นเจียวออกไปได้ ผิดข้อใหญ่เป็นสองโทษ
ครั้นจะคิดทำศึกไปไม่ถนัดด้วยอิหยินตกไปอยู่ในเงื้อมมือเดี่ยวอ่องสุดที่จะ
ผ่อนปรน ทหารแลเสบียงก็น้อยจะทำการไปมิตลอด เราจำจะถอยทัพกลับไป
เฝ้าพระเจ้าจิ้นเจียวอ่อง แม้ไม่กรุณาฆ่าเสียก็จะตายตามโทษในอาญาศึก ถ้า
โปรดเลี้ยงไว้คงจะได้กลับมาตีเมืองเตียวแก่แค้น ซึ่งเราจะล่าทัพครั้งนี้จะไว้ใจ
ไม่ได้ จึงให้เล่าปings กับมอสิวคุมทหารสามพันเป็นกองหลัง แล้วก็เลิกทัพ
กลับไปถึงเมืองจิ้น สองนายเข้าไปเฝ้าทูลเหตุซึ่งแตกทัพเข้าศึกจับอ่องซุนอิหยิน
ไปได้ พระเจ้าจิ้นเจียวอ่องแจ้งว่าเสียอิหยินผู้หลานการศึกก็เสียทีมา จึงว่า
มings ทั้งสองไปทำการศึกก็เสียที จนชาวเมืองเตียวจับหลานกูไปได้ยังจะเข้ามา
ให้กูเห็นหน้าอีกเล่า แล้วสั่งทหารเอาตัวอ่องเจียนอ่องเอ๊กไปตัดศีรษะเสีย

ฝ่ายอันก๊กกุนราชบุตรเป็นโทฐี่ จึงทูลว่าองเจียนเป็นทหารเอกอยู่
ในเมืองจีนก็มีฝีมือ ทำความชอบไว้เป็นอันมาก ซึ่งจะให้ประหารชีวิต
องเจียนเสีย นั้น เหมือนหนึ่งตัดแขนซ้ายขวาของพระองค์ ถึงจะเสียอิหยิน
บุตรข้าพเจ้าไปนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่อาลัยเท่าจะเสียองเจียน

พระเจ้าจีนเจียวอ่องได้ฟังอันก๊กกุนทูลดังนั้นก็ค่อยคลายความโกรธ
จึงสั่งให้ถอดอองเจียนเป็นไพร่ แต่อองเจียนนั้นให้เป็นขุนนางผู้น้อย ถ้ามี
ความชอบต่อภายหลังจึงจะชุบเลี้ยงขึ้นดังเก่า พระเจ้าจีนเจียวอ่องจึงปรึกษา
ขุนนางว่า ครั้งนี้ถ้าเราจะดทัไว้ จะคิดเอาตัวอิหยินมาให้ได้ก่อน ท่านจะเห็น
เป็นประการใด ขุนนางทั้งปวงจึงทูลว่าซึ่งจะคิดทำการศึกเอาฮองฮุนอิหยินมา
นั้นเห็นจะได้โดยยาก จำจะคิดแต่งหนังสือให้คนมีสติปัญญาไปว่ากล่าวเป็น
ทางไมตรีผ่อนชีวิตฮองฮุนอิหยินไว้ก่อน ถ้าคิดไปตีหัวเมืองทั้งปวงได้รั้ผลมาก
แล้ว ทำไม้กับเมืองเดียวก็จะกลัวมิอาจที่จะแข็งอยู่ได้ เห็นจะส่งอิหยินคืนมา
เมืองเรา พระเจ้าจีนเจียวอ่องได้ฟังเห็นชอบด้วย จึงแต่งหนังสือเป็นทางไมตรี
แล้วให้หางูไสมากำชับสั่งการทั้งปวงแล้วส่งหนังสือให้ งูไสก็ค้ำรับหนังสือ
ลามาชั้นม้าพาทหารที่ร่วมใจไปเมืองเดียวตามสั่ง

ฝ่ายเหลียมมโม่มีชัยชนะ จึงแบ่งทหารให้ฮุยโหอยู่ช่วยเหลือรักษา
เมืองเจียงหอย ครั้นเวลารุ่งเช้าให้ทหารคุมตัวอิหยินเล็กทัพคืนเข้าเมืองเดียว
เหลียมมโม่จึงพาอิหยินเข้าไปอยู่แต่ภายนอก ตัวเหลียมมโม่กับนายทหารทั้งปวง
เข้าไปเฝ้าทูลความตามได้รบกับองเจียนแม่ทัพ จนจับอิหยิน

หลานจิ้นเจียวอ่องได้ให้เตียวอ่องฟังทุกประการ เตียวอ่องแจ้งว่าจับอิหยินได้ดี ใจนัก จึงให้บำเหน็จแก่นายทัพนายกองตามลำดับผู้ใหญ่ผู้น้อย แล้วให้หาตัวอิหยินเข้าไปเฝ้า จึงร้องประกาศกับขุนนางด้วยเสียงอันดังว่า ปู่ของอิหยินให้ยกมาทำศึกแก่เมืองเรา หมายถึงเอาชีวิตแลสมบัติ ครั้งนี้เราจับหลานเจ้าเมืองได้ควรจะให้ฆ่าเสีย หลินเสียงยี่จึงทูลว่าซึ่งจะฆ่าอิหยินเสียนั้นก็ควรอยู่ แต่เมืองเราทุกวันนี้ร่ำพลแลทหารมีฝีมือก็น้อย เมืองจิ้นนั้นมีเขตแดนกว้างขวางคงจะมีความพยายาม เห็นไม่ช้าคงจะยกกองทัพมาตีตีพันซัปดาห์ไปกว่าจะได้ชัยชนะ เมืองเราก็เห็นจะไม่มีความสุข ขอให้เอา อิหยินไว้เหมือนตัวจ่านำเห็นทัพเมืองจิ้นจะไม่ยกเข้ามา เตียวอ่องเห็นชอบด้วยจึงสั่งให้งดอิหยินไว้ได้สี่วัน

ฝ่ายงูไสรืบมาถึงเมืองเตียวจึงบอกผู้รักษาประตูว่า เขาเป็นทูตมาแต่เมืองจิ้นจะเข้าไปเฝ้าเตียวอ่อง นายทหารจึงเข้าไปแจ้งความแก่เตียวอ่องว่า งูไสรืบหนีหนังสือมาแต่เมืองจิ้นจะเข้ามาแจ้งข้อราชการ เตียวอ่องจึงให้หาตัวงูไสรืบเข้ามาเฝ้า งูไสรืบคำนับแล้วจึงส่งหนังสือให้เตียวอ่องๆ คลี่หนังสือออกอ่านได้ความว่า จิ้นเจียวอ่องให้มาถึงเตียวอ่อง ว่าเมืองจิ้นกับเมืองเตียวร่วมแสรืบมาแต่ก่อน ต่างคนต่างอยู่เมืองมิได้ไปมาช้านาน แต่การครั้งนี้เป็นการประเพณีแผ่นดิน คิดจะให้เขตแดนนั้นกว้างขวางจึงเสียทางไมตรี ให้อิหยินหลานกำกับทัพมา ทหารเมืองเตียวจับได้เหมือนชีวิตอยู่ในเงื้อมมือท่าน บัดนี้เรามีได้คิดอ่านการที่จะตีเมืองเตียวสืบไป ขอให้ท่านปล่อยตัวอิหยินคืนไปเมืองจิ้น จะได้เป็นทางไมตรีกันไปภายหน้า เตียวอ่องครั้นแจ้งในหนังสือแล้วเรียกงูไสรืบเข้าไปใกล้จึงว่า จิ้นเจียว อ่องกับเราก็ร่วมแสรืบด้วยกัน แต่ว่ายยกกองทัพมาทำศึกแก่เมืองเราก็หลายครั้ง จนเราจับตัวอิหยินไว้ก็มีได้ทำอันตราย บัดนี้เราแจ้งในหนังสือว่าจะเป็นทองแผ่นเดียวกันก็ยินดีนัก ด้วยจะได้รักษาแผ่นดินให้เป็นสุข

อันตัวอิหยินเป็นหลานทั้งสองฝ่ายจะเอาไว้ให้คุ้มเคย ถ้าได้วันดีเมื่อใดเราจึงจะให้คืนไปเมือง ฐุไสจึงทูลว่า ถ้าเมืองใดมีท้าวท้าวท้าวท้าวก็ยอมแต่ไปตีบ้านเมืองเอาเขตแดนให้กว้างขวาง การก็เป็นอย่างสืบมาใช้จะเป็นแต่เมืองจันทน์หาไม่ ครั้งนี้เมืองจันทน์กับเมืองเดียวเป็นไมตรีกันแล้ว ขอท่านจงรักษาอิหยินไว้ให้ดี ถ้าอิหยินได้คืนไปเมืองเมื่อใดจะขอบคุณท่านให้ถึงพันปี ถ้าได้ต้องทำให้อิหยินสิ้นชีวิตมิได้คืนไปเมืองจันทน์ ถึงจะก่อกำพังกั้นทั้งสี่ด้านท่านจะอยู่ในกลางก็ไม่พ้นอันตราย ถ้าเสียตายไพร่บ้านพลเมืองของได้อ่องจงดำริการซึ่งเป็นไมตรีกันทั้งสองเมืองจึงจะขอบ เดียวอ่องได้ฟังจึงถามว่าท่านอยู่เมืองจันทน์เป็นที่ขุนนางตำแหน่งใด ฐุไสจึงว่าข้าพเจ้าเป็นแต่ผู้น้อย เดียวอ่องจึงสรรเสริญว่าท่านนี้มีสติปัญญาว่ากล่าวถูกต้อง ควรที่เจ้าจะใช้ไม่เสียเกียรติยศขอบจะเลี้ยงเลื่อนที่ให้เป็นผู้ใหญ่ ว่าแล้วให้รางวัลแก่ฐุไสพอสมควร จึงแต่งหนังสือตอบให้ฉบับหนึ่ง

ฝ่ายฐุไสรับหนังสือค่านับลาแล้วก็รีบกลับไปเมืองจันทน์ ถวายหนังสือแก่พระเจ้าจันทน์เจียวอ่อง แล้วทูลความซึ่งมีมาแต่เมืองเดียวให้ทราบทุกประการ พระเจ้าจันทน์เจียวอ่องจับหนังสือคลี่ออกอ่านดู มีความว่า เดียวอ่องค่านับมาด้วยข้าพเจ้าพึ่งได้ครองเมืองห้าปีคิดถึงทางไมตรีอยู่เนืองๆ ไม่ถือตัวองอาจ ตั้งใจว่าเป็นเมืองน้อยหมายพึ่งเมืองใหญ่ ซึ่งอิหยินตกมาอยู่นั้นแจ้งว่าหลานก็ให้คนบำรุงเลี้ยงรักษาอยู่ แม้นวันดีเมื่อใดจึงจะคุมมาส่งให้ครั้งหลัง ครั้นอ่านแจ้งความแล้วเคืองพระทัยนัก คิดจะไคร่ยกกองทัพไปตีเมืองเดียวแต่อาลัยอยู่ด้วยหลานจึงอดโทโสไว้

ตอนที่ ๒

ฝ่ายเดียวต้องเมื่องูไล่ไปแล้ว จึงมอบตัวอิหนิไน้ให้กงซุนเขียนแล้ว ว่า ท่านจงเบิกเอาทรัพย์สิ่งของในท้องพระคลังไปบำรุงรักษาอย่าให้หนีได้ กงซุนเขียนก็คำนวณลาแล้วออกมารับตัวอิหนิไน้ขึ้นมาคนละตัวเดินเคียงกันไป ถึงถนนตลาด ขณะนั้นมีชายผู้หนึ่งแซลที่ถือปุดอยู่ ณ บ้านเอนเอียงเทียดในเมืองเดียวเมื่อรุ่มหนุ่มได้เป็นศิษย์ก็รีบเรียนดูลักษณะ ครั้นใหญ่ขึ้นเป็นพ่อค้าเที่ยวค้าขายเดินมาพบอิหนิไน้มีมามากกับกงซุนเขียน เห็นลักษณะจะได้เป็นกษัตริย์ จึงนึกว่าคนผู้นี้เหมือนสิ่งของอันประเสริฐไม่ควรจะตีราคา จึงเดินเข้าไปสะกิดถามบ่าวกงซุนเขียนว่า คนที่มีมาข้างหลังนั้นชื่อใด บ่าวกงซุนเขียนจึงบอกว่าชื่ออิหนิไน้ หลานพระเจ้าเมืองจันทน์ที่จับได้ในกลางศึก รับสั่งให้นายเราคุมไว้ กงซุนเขียนพาอิหนิไน้มา ณ บ้าน

ฝ่ายลิปุดอยู่ครั้นมาถึงบ้านเข้าไปหาบิดาจึงถามว่า ถ้าจะทำไรนา จะได้ผลเท่าใด บิดาจึงว่า ถ้าฝนฟ้าดีจะได้ภาษีสิบเท่า ลิปุดอยู่จึงว่า จะซื้อหัวแหวนที่ตีเอามาตักแต่งขายจะมีกำไรอันใด บิดาจึงว่าถ้ารู้ดูว่าดีจะมีประโยชน์ร้อยเท่า ลิปุดอยู่จึงถามบิดาว่า ถ้าซื้อกษัตริย์ตกไว้ จะช่วยทำนุบำรุงให้ได้ครองราชสมบัติจะจัดเป็นความชอบสถานใด บิดาจึงว่า ถ้าทำได้ดังนั้นจะมีความชอบยิ่งนัก ลิปุดอยู่จึงว่าจะซื้อขายก็ลำบาก จะทำไรไถนานั้นป่วยการแรงคนแลประโยชน์ก็พอนับถ้วน เวลานั้นเช้าพเจ้าไปพบหลานพระเจ้าเมืองจันทน์ชื่ออิหนิไน้ไปทรงต้องลักษณะนานไปภายหน้าจะมี

บุญเป็นแท้ บัดนี้เหลี่ยมไม้ไปตีทัพจับมาได้ เทียวอ่องมอบให้กองทุนเขียนพาด่วนมาไว้ ข้าพเจ้าพบที่กลางทางเห็นชัตสนที่แจ้แก้ตัวรอดได้ ข้าพเจ้าจะทอดสนิทกับกองทุนเขียนให้คุ่นเคย แล้วจะคิดแก้ไข ให้อิหยินได้กลับคืนไปเมือง

ฝ่ายลืออ่องผู้บิดา लिपุดอูยจึงว่า การครั้งนี้จะคิดทำเห็นยากนัก ถ้าสมความติดตลอดเจ้าจะได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ แม้นไม่สมความคิดภักย์ก็จะมีแก่เรา เจ้าจงตรึกตรองดูการให้ดีกว่า ลิปุดอูยจึงว่า ข้าพเจ้าเรียนดูลักษณะ แต่ได้ทนายมากกว่าร้อยคนยังมีได้ผิด คนผู้นี้มีวาสนาแลราศีก็กล้าขึ้นบิดาอย่าวิตกเลย แต่นั้นมา लिपุดอูยก็เที่ยวสืบเสาะไปหาคนที่รักสนิทกับกองทุนเขียน จึงพบผู้หนึ่งอยู่ที่ศตวันออกเป็นแซ่กยูยชื่อเบ็ก ลิปุดอูยจึงแต่งของกำนัลไปหาอูยเบ็กว่าข้าพเจ้าเป็นพ่อค้าอยู่ในเมืองนี้จะมาพึ่งท่าน ให้พาข้าพเจ้าไปฝากตัวไว้กับกองทุนเขียน จะพึ่งบุญต่อไปภายหน้า กูยเบ็กจึงว่า พวกรุ่นท่านจงจัดของกำนัลไว้ เราจะพาไปหากองทุนเขียน ลิปุดอูยก็กลับมาจัดแพรวกับหยกเป็นของกำนัลชมเล่น ไปหากูยเบ็กๆ ก็พา लिपุดอูยไป ครั้นถึงบ้านกองทุนเขียน กูยเบ็กให้ लिपุดอูยนั่งอยู่ภายนอกตึก กูยเบ็กก็เข้าไปหากองทุนเขียนว่า บัดนี้ लिपุดอูยเป็นคนรักข้าพเจ้าจะมาฝากตัวพึ่งบุญท่าน

ฝ่ายกองทุนเขียนได้ฟังกูยเบ็กว่า ก็ให้กูยเบ็กไปพาตัว लिपุดอูยเข้าไปในตึก ลิปุดอูยจึงยกสิ่งของเข้าไปคำนับกองทุนเขียน แล้วว่าข้าพเจ้าเป็นพ่อค้าจะมาฝากตัวอยู่ที่พึ่งบุญท่าน กองทุนเขียนจึงว่า ถ้าท่านมีฐานะประการใดจงมาหาเราเถิด แล้วกองทุนเขียนให้แต่งโต๊ะเลี้ยงกูยเบ็ก लिपุดอูยๆ กินโต๊ะพลางพูดปราศรัยเป็นที่สบาย พอเวลาบ่ายกูยเบ็ก लिपุดอูยคำนับลากองทุนเขียน

กลับมาบ้าน แต่นั่นมาลิปุดอยู่ได้ของสิ่งใดดีมีรสก็เอาไปให้กองทุนเขียนเรื่องๆ
ครั้นถึงเดือนเจ็ดขึ้นห้าค่ำเทศกาลกินขนมจ้าง กองทุนเขียนสั่งคนให้ไป
ยกโต๊ะมาตั้งจึ่งชวนให้กินโต๊ะพูดปราศรัยกัน ลิปุดอยู่จึ่งแกล้งถาม
กองทุนเขียนว่า ท่านผู้นี้ชื่อใดข้าพเจ้าไปมาไม่รู้จัก กองทุนเขียนจึ่งบอกว่า
ชื่ออิหยินเป็นหลานพระเจ้าเมืองจัน ลิปุดอยู่ทำตกใจถามว่า ข้าพเจ้า
เป็นแต่พ่อค้าจะนั่งร่วมกันกับท่านไม่สมควร ขยับตัวจะถอยลงมานั่งที่ต่ำ
กองทุนเขียนจึ่งว่า เราทั้งสี่คนรักใคร่กันสนิท จึ่งเรียกมาจะให้กินโต๊ะพร้อมกัน
อิหยินกุกเบิกลิปุดอยู่ก็นั่งกินโต๊ะกับกองทุนเขียนแล้วพูดจากันไปจนเวลาบ่าย
กุกเบิก ลิปุดอยู่ก็ลากกองทุนเขียนกลับมาบ้าน ครั้นรุ่งเช้าลิปุดอยู่จึ่งหยิบแพรว
กับเงินห้าสิบตำลึงไปบ้านกองทุนเขียน เวลานั้นพอกองทุนเขียนเข้าไปสู่ที่เฝ้า
ลิปุดอยู่ก็เอาแพรวเข้าไปคำนับอิหยิน แล้วว่าข้าพเจ้าเป็นพ่อค้าได้มานั่งกินโต๊ะ
ร่วมท่านอย่าถือโทษข้าพเจ้าเลย อิหยินจึ่งว่า เราเป็นคนโทษพลัดบ้านเมืองมา
ยศศักดิ์ก็เหมือนท่านๆ เอาของมาให้เราขอบใจท่านหาที่สุดมิได้ ลิปุดอยู่
ไม่เห็นผู้ใดนั่งอยู่จึ่งกระซิบบอกอิหยินว่า ข้าพเจ้าตั้งใจมาจะได้พบท่านผู้เสีย
ของกำนัลไปเที่ยวคำนับ จนมาขอบกับกองทุนเขียนเพราะด้วยตัวท่านผู้เดียว
อันความคิดของข้าพเจ้ายังลึกซึ้งอยู่ หมายถึงจะพึงบุญท่าน ควรจะพูดในที่ลับ
อิหยินได้ฟังลิปุดอยู่พูดดังนั้นก็หัวเราะ แล้วจึ่งว่าถ้าท่านได้ดีเราจะพึงท่านอีก
ไหนท่านกลับว่าจะมาพึงเราเป็นคนโทษไม่เห็นสม ว่าแล้วก็ชวนลิปุดอยู่เข้าไป
ในที่ลับ ลิปุดอยู่จึ่งว่า ข้าพเจ้าไปเที่ยวค้าขาย รู้ว่าพระเจ้าปู่เป็นเจ้าในเมืองจัน
อันก็ก่กุนบิดาท่านเป็นไท้ผู้มีบุตรถึงยี่สิบเศษตัวท่านเป็นบุตรกลางหาวมารดา
ไม่ ข้าพเจ้าคิดจะแก้ไขท่านให้ได้กลับไปเมือง ถ้าพระเจ้าจันเจี๋ยวของ
สิ้นพระชนม์ลง อันก็ก่กุนก็คงจะได้ครองเมืองจันพี่น้องของท่านจะชิงกันเป็นที่
ไท้ ตัวท่านมาตอกอยู่เมืองนี้ได้ความยากทำไฉนจึ่งจะได้คืนไปเล่า

อิหยินไต่ยีนคำลิปุดอูยว่า ก็มีความอาลัยคิดถึงบ้านเมืองจึงตอบว่า คำของท่านพูดมาทั้งนี้ เรายินดีตั้งหนึ่งเอาทองคำแลหยกสิ่งของที่ดีมาให้แก่เรา ท่านจงช่วยแก้ไขให้เราได้กลับไปเมืองเถิด คงจะแทนคุณท่านให้ถึงขนาดลิปุดอูยจึงว่าข้าพเจ้าจะลาไปคิดการเมืองจั้นก่อน ตัวท่านเล่าก็จันกันดารนิกไม่มีสิ่งใดจะฝากไป ข้าพเจ้าตั้งใจจะฟังท่าน บรรดาสิ่งของมีอยู่ ณ เรือนจะขายลงได้ประมาณสักพันตำลึงทอง แม้นไปถึงเมืองจั้นจะได้หยิบออกใช้กับจะคิดแก้ไขตัวท่าน แต่ข้าพเจ้าเกรงอยู่ว่าไม่รู้จักผู้ใดที่จะได้พาเฝ้า ขอกองทัพมารับแล้วจะกลับมาพาท่านไป อิหยินไต่ยีนลิปุดอูยจึงว่า ตัวเราอุปมาดังตกอยู่ที่มืด ท่านจะแก้ไขให้คืนไปเมืองนั้น ดูจเห็นดวงพระจันทร์พระอาทิตย์อันส่องสว่างในเมืองฟ้า ซึ่งท่านวิตกว่าไม่รู้จักใครเราจะบอกให้ นางห้ามที่ขอบธัชฌาสัยบิดาเราเขาก็มีใจเอ็นดูชื่อนางฮัวเอียงชาวเมืองฉ้อ บิดาเราให้เป็นฮูหยินใหญ่กว่าสนมทั้งปวง มีพี่สาวชื่อนางฮองกั้ว ตั้งร้านไว้สำหรับเช่าอยู่หน้าวังบิดาเรา ถ้าพบจะได้แจ้งความ จึงเขียนหนังสือสองฉบับส่งให้ลิปุดอูย ลิปุดอูยรับหนังสือแล้วจึงว่า ข้าพเจ้าจะหาบั้นแก้วไปถวายสองอันพอเป็นสำคัญของท่าน แล้วหยิบทองให้อิหยินเอาไว้ใช้ภายหลังทำร้ายตำลึง จึงกำชับว่าการนี้อย่าให้แพรงพรายไต้ แล้วลิปุดอูยค่านับลาอิหยินกลับมาหา กองซุนเขียนบอกว่า ข้าพเจ้าจะลาไปเที่ยวค้าขายหลายเดือนจึงจะมา บิดากับภรรยาข้าพเจ้าขอฝากท่านไว้ด้วย กองซุนเขียนไต่ยีนลิปุดอูยจึงว่าท่านอย่าวิตกเลย อยู่ภายหลังเป็นธุระเรากว่าท่านจะกลับมา ลิปุดอูยก็ลากองซุนเขียนกลับไปบ้าน จัดสิ่งของใส่หีบกับคนใช้สามคนออกจากเมืองเตียวไปถึงฝั่งแม่น้ำเจียงหออ จึงจัดสิ่งของเป็นกำนลเข้าไปค่านับหลีเกชก หลีเกชกก็มีใจกรุณาสั่งว่าท่านเป็นคนเที่ยวค้าขาย แม้นสืบไปภายหลังหน้าถ้ามีธุระทุกข์ร้อนสิ่งใดในเมือง เราจงมาบอกเราจะช่วย ลิปุดอูยไต่ยีนก็ดีใจ จึงลาหลีเกชกออกจากเมืองมาข้ามแม่น้ำเจียงหออไปสองคืน ถึงแม่น้ำอุยโหปลายแดนเมืองจั้น ตั้งแต่ปลายแดนเข้าไปถึงเมืองจั้นทางประมาณพันโยชน์ มีแม่น้ำแปดแห่งมี

ดงสามดง พันดงไปมีด่านห้าด่าน ครั้นถึงเมืองจีนลิปุดอุยจึงเข้าหยุดอาศัย
ร้านแห่งหนึ่งสืบถามหานางสองแก้ว มีผู้บอกว่ที่ตั้งกอยู่หน้าวังอันก็กุน
ลิปุดอุยแจ้งความแล้วหานายหน้าพาขึ้นไปบนตึกนางสองแก้ว ลิปุดอุยหยิบเงิน
สิบแท่งกับแพรอย่างดีออกมาค่านับ

ฝ่ายนางสองแก้วจึงถามว่าท่านนี้มาแต่ไหน มีกิจธุระประการใดหรือ
ลิปุดอุยจึงว่า ข้าพเจ้ากับอิหยินซึ่งตกอยู่ในเมืองเตียววัน ได้ไปมาหากันชอบ
อัชฌาสัยคิดจะแก้ไขให้ได้คืนมาเมือง ลิปุดอุยจึงแจ้งความหนหลังให้ฟังทุก
ประการ แล้วส่งหนังสือสองฉบับกับปิ่นแก้วให้นางสองแก้วฯ รับหนังสือแล้วก็
เข้าไปในวังเล่าความแก่นางฮัวเอี้ยงฮูหยินตามคำลิปุดอุยบอก จึงส่งหนังสือ
ให้แก่นางผู้น้องแล้วว่า ตัวเจ้าทุกวันนีก็ชอบอัชฌาสัยแก่ไท้จู้ แต่ยังไม่มีการ
ดูจุดดอกไม้ฟังแยมเป็นที่เจริญใจแก่แมลงผึ้ง แม้นนานไปจะร่วงโรยเหี่ยวแห้ง
แมลงภู่ก็จะแรมร้างไป เหมือนดังตัวเจ้าทุกวันนี้จะหมายฟังผู้ใดเล่าก็ไม่เห็น
ใคร จงรับเอาอิหยินไว้เป็นบุตรเลี้ยงเกลือกจะกลับมาได้จากเมืองเตียว ถ้า
พระเจ้าจีนเจียวฮ่องหาบุญไม่ อันก็กุนก็จะได้เป็นเจ้าแผ่นดินที่ไท้จู้ก็จะอยู่
กับบุตรที่มีมารดา ถ้าชอบที่จงขอคำอันก็กุนยกที่ไท้จู้ไว้กับอิหยิน
นางฮัวเอี้ยงฮูหยินเห็นชอบด้วย จึงคลี่หนังสือออกอ่าน ได้ความว่า ข้าพเจ้า
อิหยินขอค่านับมาถึงท่านด้วยข้าพเจ้าตกไปอยู่เมืองเตียวได้ความทุกขเวทนา
แจ้งมาแก่ลิปุดอุยสิ้น ขอท่านได้กรุณาแก่ข้าพเจ้านำหนังสือแลข้อความบอก
แก่พระบิดาให้ทราบ แล้วช่วยจัดแจงให้ลิปุดอุยกลับไปโดยเร็วจะได้คิดการ
กลับมาเมือง ถ้าชีวิตข้าพเจ้ายังมีอยู่ทราบใดจะได้ฉลองคุณท่าน ครั้นเวลา
เย็นอันก็กุนกลับมาจากสวนเข้าสู่ที่ข้างใน นางฮัวเอี้ยงฮูหยินไปคอยรับ
เห็นอันก็กุนรื่นเริงปราศรัยได้ของจึงแจ้งความว่า อิหยินบุตรท่านบัดนี้ใช้คน
สนิทถือหนังสือให้ปิ่นแก้วคนหนึ่งเป็นสำคัญมา อันก็กุนได้ฟังความยินดี

จึงคิดหนังสือออกอ่านได้ความว่า ข้าพเจ้าอิหยินผู้บุตรขอค่านับมาถึง พระบิดาให้ทราบ ด้วยข้าพเจ้าไปอยู่เฝ้ามือข้าศึก คิดถึงความตายอยู่เป็นนิจ ระลึกถึงคุณพระบิดากับพระเจ้าปู่มิได้ขาดจึงป้องกันอันตรายชีวิตไว้ด้วย ความกตัญญู ต่ออุปไปแจ้งราชการจึงเห็นว่าชีวิตจะรอด เตียวอ่องให้ไปอยู่ กับกองขุนเขียนเขาก็มีใจกรุณา แล้วได้รู้จักชอบกับลิปุดอุยๆ รับว่าจะช่วย แก่ไขให้ได้กลับคืนมาเมื่อแต่หนทางไกลกันดารเกลืออกจะมาก็ได้ จึงให้ ลิปุดอุยมาเฝ้าจะได้กำหนดทางที่จะมา พระบิดาช่วยทูลพระเจ้าปู่ของกองทัพ มารับข้าพเจ้าที่ปลายแดน อันก็ก่กุ่นได้แจ้งในหนังสือนั้นก็มีความสงสารแก่ บุตรยิ่งนัก นางฮัวเอียงฮูหยินเห็นอันก็ก่กุ่นมีความอาลัยได้ที่จึงทูลว่า อิหยิน ผู้นี้มีกตัญญูผู้ซึ่งจะไปมาก็สรรเสริญ ว่ามีสติปัญญามากกว่าบุตรทั้งปวง ทุกวันนี้พระองค์ชุบเลี้ยงข้าพเจ้าได้ความสุขพระคุณหาที่สุดมิได้ ถ้าหา พระชนมเฝ้าไม่ ข้าพเจ้าจะมีแต่ความทุกข์ ด้วยหาบุตรมิได้ทั้งไร้ญาติ อิหยินก็ ไม่มีมารดา ข้าพเจ้าจะขอไว้เป็นบุตร อันก็ก่กุ่นยังตกตะลึงมิได้ว่าประการใด นางฮัวเอียงฮูหยินเห็นอันก็ก่กุ่นไม่ตรัสด้วยก็ทำที่ประหนึ่งจะร้องไห้หมอบ ชบหน้าหนึ่งอยู่ อันก็ก่กุ่นลุกออกมาพยุาง ฮัวเอียงฮูหยินให้ลุกขึ้นนั่งแล้วว่า เราพิเคราะห์ดูบุตรทั้งปวง ที่มีสติปัญญาก็น้อย ไพร่บ้านพลเมืองจะเอาเป็น ที่พึ่งมิได้ เห็นแต่อิหยินผู้เดียวค่อยมีสติปัญญาแต่ไม่มีมารดา เจ้าจะรับเลี้ยง เป็นบุตรก็ตามอัชฌาสัยเกิด ตัวอิหยินก็ยังตกอยู่เมืองเดียววาทที่จะคิดมาก็ ยาก จะไปทูลพระเจ้าจั้นเจียวอ่อง ให้ปรึกษาขุนนางทั้งปวงที่มีสติปัญญา จะ ได้คิดแก้ไขให้อิหยินคืนมาเมื่อก่อน นางฮัวเอียงฮูหยินจึงทูลว่า ลิปุดอุยผู้ถือ หนังสือมาเป็นคนมีสติปัญญา ถ้าพระองค์ให้หาเข้ามาถามก็จะได้นือความ อันก็ก่กุ่นก็ออกไปข้างนอกจึงใช้คนไปหาลิปุดอุย ครั้นลิปุดอุยมาถึงจึงคุกเข่า ลง คำนับอันก็ก่กุ่นแล้วถอยออกมายืนหนึ่งอยู่ อันก็ก่กุ่นจึงปราศรัยกับลิปุดอุย ว่า ท่านกรุณานบุตรเราจะช่วยธุระนั้นขอบใจท่าน ดังเอาแก้วมาให้เราสักร้อย ดวง ลิปุดอุยจึงทูลว่า อิหยินกับข้าพเจ้ารักใคร่สนิทกัน คิดจะแก้ไขให้อิหยิน

กลับมาแต่หนทางนั้นก็ไกลกันดาร ข้าพเจ้าจะชอกงอทัพไปคอยท่า ข้าพเจ้ากับอหิณจะมาที่แม่น้ำอุยโห อันก็ก่กุ่มได้ฟังลিপุดอุยกำหนดตั้งนั้นดีใจนัก จึงตอบว่าเราจะจารึกถ้อยคำแลชื่อท่านไว้ในแผ่นศิลาแลแผ่นทอง ถ้าอหิณได้กลับมาเหมือนคำท่านเราจะบำเหน็จให้ถึงขนาด แล้วจะทูลพระเจ้าจันเจียวฮ่องให้ชุบเลี้ยงท่านเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ซึ่งท่านจะพาอหิณมานั้นจะกำหนดเมื่อไรให้รู้ จะได้แต่งกองทัพไปคอยรับที่แม่น้ำอุยโห ลิปุดอุยจึงทูลว่าเดิม ข้าพเจ้าเห็นอหิณกับกองขุนเขินขี่ม้ามาคนละตัว ข้าพเจ้าพิเคราะห์ดูลักษณะอหิณเห็นสืบพระวงศ์ต่อไปได้ จึงคิดกับบิดาจะมาพึ่งบุญท่านแม้นนานไปภายหน้าพระองค์ได้ครองราชสมบัติขอให้อหิณเป็นที่โทฐูลูกหลวงเอกแทนพระองค์ด้วยหามารดาไม่ ถ้าพระองค์โปรดขอประทานหนังสือปิดตราไว้ ซึ่งข้าพเจ้าจะพาอหิณมานั้นหนทางก็ไกลจะแก้ไขได้โดยนาน เพียงสิ้นฤดูหนาวจึงจะได้พาอหิณมา อันก็ก่กุ่มรับคำลিপุดอุย จึงทำหนังสือสัญญาเสร็จแล้วว่า เราจะให้หนังสือนี้ไว้แก่นางฮัวเอี้ยงฮูหยิน จึงพระราชทานทองห้าร้อยตำลึงให้แก่ลিপุดอุย ว่าท่านเอาไปใช้สอยในเมืองเดียวเถิด ลิปุดอุยคำนับรับเอาทองแล้วทูลลาออกมาจากที่เฝ้าไปหานางฮองกั้วบอกว่าจะลากลับไปเมืองเดียว แล้วนางฮองกั้วก็ให้ของตอบลিপุดอุยแล้วบอกว่านางฮัวเอี้ยงฮูหยินฝากทองกับโสมไปให้อหิณใช้พลาง

ฝ่ายลিপุดอุยคำนับรับของแล้วก็ลาออกมาจัดหาบคน กับบ่าวสามคนออกจากเมืองจิ้นมาหลายวัน ครั้นเวลาค่ำถึงเมืองเดียวเข้าไปคำนับลือของผู้บิดา บอกว่าได้ไปเฝ้าอันก็ก่กุ่มถึงเมืองจิ้นทูลการซึ่งคิดไว้ได้เสร็จแล้ว ลือฮองจึงว่าซึ่งคิดการครั้งนี้อย่าเบาความรักษาตัวให้จงหนัก ลิปุดอุยก็ลามมาตักเห็นนางจูกี้ผู้เป็นภรรยาออกมารับ พิเคราะห์ดูผิวหน้าเป็นนวลผิตขึ้นกว่าแต่ก่อนก็เข้าใจว่ามีครรภ์ ลิปุดอุยก็มีความยินดีนักคิดจะยกนางจูกี้ให้แก่อหิณ

กองทุนเขียนจะได้ไว้ใจสนิท การที่คิดให้อิหยินคืนไปเมื่อนั้นจึงจะสมคะเน
บุตรของเราซึ่งติดครรภนางจูกี้ไปก็จะได้เป็นเชื้อกษัตริย์ ครั้นเวลาเข้านอนพูด
กันโดยปกติ ลิปุดอุยจึงถามภรรยาเป็นที่สัพยอกว่าเข้าไปทางไกล เจ้าอยู่
ภายหลังเห็นเจ้าจะไม่วิตกถึง ฤทธิยาเจ้าจึงรื่นเริงอยู่ดังนี้ นางจูกี้จึงตอบคำ
สามีว่าท่านพูดประหลาด ดูประหนึ่งจะสงสัยข้าพเจ้าว่าจะมีที่ลอบรักอยู่
ตั้งแต่มาเป็นภรรยาท่านแต่ประตูบ้านก็มีได้ออกไป ชายผู้ใดก็ได้ล่วงเข้ามา
ซึ่งหน้าข้าพเจ้าจนเวลานั้นเห็นจะมีครรภประมาณสักสองเดือน ลิปุดอุยได้ฟัง
ดังนั้นก็หัวเราะแล้วถามเป็นที่สัพยอกว่า ถ้าเจ้ายังไม่มีผัวแมนชายมีตระกูล
พอค้าเศรษฐกิจหบดีแลกษัตริย์จะมาสู่ขอบิดามารดาจะยกเจ้าให้ น้ำใจเจ้า
จะรักตระกูลอันใด นางจูกี้จึงตอบว่าอันเกิดมาเป็นสตรีจะละเมียดนอกใจจาก
บิดามารดานั้นไม่ควร ถึงจะได้ผัวดีแลชั่วประการใดสุดแต่บิดามารดาจะ
ตักแต่ง เหมือนตัวข้าพเจ้าทุกวันนี้บิดามารดาาก็ให้เป็นสิทธิอยู่กับท่าน ลิปุด
อุยจึงตอบว่า เราดูลักษณะเจ้าจะได้เป็นฮ่องเฮ้าคือมเหสีเป็นมั่นคง ซึ่งเราไป
ถึงเมืองจิ้น เพราะได้อิหยินหลานพระเจ้าจิ้นเจียวอ่องเสียทั้พตกมาอยู่กับกอง
ขุนเขียน อิหยินคนนี้รูปร่างต้องลักษณะดังมังกรประการหนึ่ง เหมือนหงส์
ประการหนึ่ง ดูดวงพระอาทิตย์ประการหนึ่ง ได้ลักษณะสามประการควรจะ
เป็นกษัตริย์ เราจะได้ฟังจึงไปทอตสนิทไว้ พຽ່งนี้เราจะไปหากองขุนเขียน
ชวนอิหยินมากินโต๊ะที่บ้าน จะให้เจ้าออกไปนั่งใช้สอยเหมือนหนึ่งเสี้ยววาสนา
ถ้าสมหมายก็จะมีจิตปฏิพัทธ์ต่อกัน เราจะทำเป็นเมาสุราเข้านอนอยู่ภายใน
ถ้าอิหยินมีใจรักหยอกเจ้าเราจะทำเป็นโจร เจ้าจึงขอโทษตัวแลอิหยินไว้ เรา
จึงจะยกเจ้าให้เป็นภรรยาอิหยิน จึงจะสมวาสนาเจ้า แลบุตรของเราในครรภ
นั้นจะได้ร่วมแซ่เป็นเจ้าในเมืองจิ้น นางจูกี้จึงตอบว่า น้ำใจข้าพเจ้ารักท่านโดย
สัตย์บริสุทธิ์ดุจบิดามารดา ซึ่งท่านว่ามาทั้งนี้ดูจะหยาบคายแลน่ารักมาพานใน
แผ่นทองให้หมองมัว ทุกวันนี้มีแต่ต้องตามใจท่านด้วยความกลัว ลิปุดอุยจึง
ว่า เราคิดกันทั้งนี้จะได้ดีมีประโยชน์ แลความสุขไปภายหน้าถึงหมื่นชาติ

แต่จะมีคำคนินทาอยู่หน่อยหนึ่ง ถ้าสมมติคิดแล้วคำซึ่งคนติเตียนนั้นก็
สูญไปเอง ครั้นเวลารุ่งเช้า ลิปุดอุยก็จัดถ้วยหยกคู่หนึ่งกับรัตประคตสายหนึ่ง
เดินไปถึงประตูตึกกองทุนเขียน

ฝ่ายกองทุนเขียนแลเห็นลิปุดอุยก็ออกมาเฝ้าต้อนรับ ลิปุดอุยจึง
คำนับกองทุนเขียนแล้วว่า ข้าพเจ้าไปค้าขายหลายเดือนก็ไม่สู้จะมีกำไร ได้แต่
ถ้วยชาหยกกับรัตประคตมาฝากท่าน กองทุนเขียนจึงว่าท่านไปทางกันดาร
ลำบากกาย ยังมีจิตคิดถึงเราอุตส่าห์หาของดีมาให้ขอบใจท่าน แล้วสั่งให้ยก
โต๊ะมาเลี้ยงลิปุดอุยเชิญอภินิหารมากินด้วย

ฝ่ายกองทุนเขียนกินสุราเหลือโอเหลื่อที่ใส่เปี้ยก ลูกเข้าไปผลัดเสื่อ
ในตึก ลิปุดอุย จึงกระซิบบอกอภินิหารว่า ข้าพเจ้าได้ไปถึงนางฮองกั่วให้ทำ
หนังสือไปแจ้งความแก่นางฮั่วเอียงฮูหยินๆ ทูลความอันก็กุ่นลั่นทุกประการ
บิดาท่านจึงหาข้าพเจ้าเข้าไปเฝ้า ข้าพเจ้าซ้่าทูลขอที่ไท้จูไว้ให้ท่าน อันก็กุ่นก็
เขียนหนังสือปิดตราเป็นสำคัญให้ไว้แก่นางฮั่วเอียงฮูหยิน อภินิหารได้ฟังดังนั้น
จึงว่า ท่านมีคุณครั้งนี้หาที่สุดมิได้ ถ้าเรากลับไปได้ครองราชสมบัติในเมืองจีน
จะให้ท่านเป็นผู้สำเร็จราชการ กองทุนเขียนชำระกายแล้วก็ออกมาพูดกันเป็น
ที่สบาย ลิปุดอุยจึงว่าวันพรุ่งนี้ขอเชิญท่านทั้งสองไปบ้าน บุตรหลาน
ข้าพเจ้าจะได้รู้จักไปมาคำนับเป็นที่พึง กองทุนเขียนจึงว่า เมื่อท่านไม่อยู่เรา
ได้พูดกับอภินิหารอยู่เนื่องๆ แม้นท่านกลับมาจะพากันไปเยี่ยม บัดนี้ท่านกลับมา
เวลาพรุ่งนี้เราจะไปให้ถึงบ้านท่าน ลิปุดอุยก็คำนับลากองทุนเขียนกลับไป
ครั้นถึงบ้านจึงจัดแจงที่ทางสิ่งของซึ่งจะเลี้ยงดูนายไพร่เตรียมไว้พร้อม ครั้น
เวลารุ่งเช้ากองทุนเขียนก็ชวนอภินิหารขึ้นม้าพาบ่าวไพร่ไปบ้านลิปุดอุย

ฝ่ายลิปุดอุยก็ออกไปต้อนรับเข้ามาที่อยู่เชิญให้นั่งโดยสมควร ส่วน บ่าวไพร่ทั้งปวงให้เสีงดูอยู่แต่ภายนอก จึงให้ยกโต๊ะอย่างดีเข้ามาตั้ง เชิญ กองขุนเขียนกับอิหยินให้กินโต๊ะตามสบาย ลิปุดอุยจึงให้หญิงคนใช้ไปเรียก นางจู้ก็ออกมา นางจู้ก็ครั้นรู้ว่าสามีให้หาก็คิดละอาย แม้นจะขัดกั้วฝั้วจะ โกรธจึงออกไปนั่งอยู่ ลิปุดอุยจึงบอกนางจู้ว่า ท่านทั้งสองจะได้เป็นที่พึ่งของเราไปภายนอก เจ้าจงคำนับแล้วรินสุราให้อิหยินแลกองขุนเขียน นางจู้ก็ คำนับจับปั้นสุรารินรายด้วยไว้มโต๊ะ กองขุนเขียนแลอิหยินกินสุราพลางพิศดู รูปจริตแลกิริยานางจู้งามพร้อมด้วยสรรพลักษณะ จะหาหญิงมาเปรียบ นางจู้ก็นี้หายากนัก ไม่สมควรเลยที่จะมาเป็นเมียพ่อค้า

ฝ่ายนางจู้เห็นอิหยินรูปร่างสมเป็นเชื้อกษัตริย์ ถ้อยทีทำกิริยาแลมี น้ำใจปฏิบัติ ด้วยวาสนาทั้งสองเคยเป็นคู่กัน ครั้นเวลาค่ำลิปุดอุยก็จุดโคม แสงเพลิงสว่างกองขุนเขียนกินสุราเมาเหลือกำลัง จึงบอกว่าเราจะขอไป ระวังกายสักครู่หนึ่งก่อน ลิปุดอุยกับคนใช้ก็พยุงกองขุนเขียนเข้าไปนอนในตึก ลิปุดอุยจึงคิดว่านางจู้กับอิหยินนั่งอยู่ด้วยกันแต่สองคนจำจะลอบดูกิริยา นางจู้กับอิหยิน คิดแล้วก็แอบดูตามช่องตึก นางจู้ก็รินสุราส่งให้อิหยิน ทำ กิริยาให้เห็นว่ารัก อิหยินรับจอกสุราจากมือนางแล้วชวนพูดสัพยอกเป็นที่ เกี้ยวเอี่ยวตัวไปจับมือ ลิปุดอุยครั้นเห็นอิหยินหยอกนางจู้ ก็ออกมาว่าท่านนี้ ดูหมิ่นหยอกภรรยาเรา ไม่คิดถึงตัวที่เราทำคุณไว้ แม้นกองขุนเขียนตื่นขึ้นเรา จะบอกให้ทำโทษถึงสาหัส อันนางจู้ภรรยาเราจะหาสตรีมาเปรียบนั้นยาก ถ้าจะหาทองคำแลหยกที่มีราคาก็จะได้โดยง่าย ไม่ควรที่ท่านจะมาทำกับเรา นางจู้เห็นสามีทำโกรธ คำนับแล้ววอนขอโทษ ว่าท่านอุตสาห์สูญเสียเงินทอง

คิดการทำนุบำรุงอิทธิยน์ หมายถึงหาความสุขไปถวายหน้า บัดนี้ท่านมาโกรธอิทธิยน์กรที่คิดไว้จะมีเสียไปหรือ ทั้งนี้ก็เพราะข้าพเจ้าผู้เดียวจะ อยู่ไปให้อายคน ว่าแล้วก็ไปหยิบกระบี่ทำที่จะเชือดคอ ลิปุดอุยก็ยกข้อมือไว้จึงว่าเจ้าอย่าเพื่อฆ่าตัวเสียก่อน ซึ่งรักใคร่กับอิทธิยน์เราจะยกให้อยู่ด้วยกันนานไปเมื่อหน้าได้ดีแล้วอย่าลืมเรา อิทธิยน์ครั้งได้ฟังลิปุดอุยว่ามีความยินดีนัก จึงว่าข้าพเจ้าทำผิดท่านมิได้ถือ กลับยกภรรยาให้พื้เห็นใจท่านครั้งนี้ ถ้าชีวิตข้าพเจ้าอยู่ตราบใด คงจะฉลองคุณท่านให้ลือชื่อถึงพันปี

ฝ่ายกงซุนเขียนสร้างเมฆสุราแล้ว ก็ออกมานั่งสนทนาพร้อมกัน ลิปุดอุยจึงว่า ทุกวันนี้ข้าพเจ้าวิตกด้วยท่านเป็นผู้รักษาตัวอิทธิยน์อยู่แต่ผู้เดียว มิรู้ที่จะวางใจ บัดนี้มาพอใจนางจูกี้ ข้าพเจ้าจะยกให้อยู่ด้วยกันท่านจะเป็นประการใด กงซุนเขียนได้ฟังดังนั้นจึงสรรเสริญลิปุดอุยว่า มิเสียที่ที่ท่านเป็นชายมีสติปัญญาซื่อตรงต่อมิตร อันน้ำใจของท่านหาผู้เสมอมิได้ ซึ่งท่านจะอุปถัมภ์อิทธิยน์ครั้งนี้รายยินดีนัก ว่าแล้วกงซุนเขียนจึงแก้เอารัดประคตเหลือของอิทธิยน์ตำแหน่งหลานหลวงคาด ส่งให้ลิปุดอุยไว้เป็นสำคัญ

ฝ่ายลิปุดอุยก็รับรัดประคตไว้ แล้วจึงว่าถึงวันดีเมื่อใดข้าพเจ้าจะพาตัวนางจูกี้ไปส่ง ณ ตึกท่าน ครั้นเวลาสองยามเศษกงซุนเขียนอิทธิยน์ก็ลาลิปุดอุยไปถึงบ้าน อยู่สามวันกงซุนเขียนจึงคิดว่าอิทธิยน์จากเมืองมาอยู่แต่ผู้เดียว ถ้าหนีไปที่ไหนเราจะพันโทษ ซึ่งคำลิปุดอุยว่าจะให้ภรรยา มาอยู่ด้วยอิทธิยน์ก็เห็นผูกพันพอจะวางใจได้ หลายวันแล้วลิปุดอุยยังไม่พานางจูกี้มาจะคงคำอยู่หรือประการใด จำจะหาตัวลิปุดอุยมาถามดู แล้วเรียกคนใช้มากระซิบสั่งให้ไปหาลิปุดอุย

ฝ่ายคนใช้ไปถึงบ้านจึงบอกลิปุดอุยว่า กองขุนเขียนให้ท่านเชิญไป ตึกจะปรึกษาด้วยฮ่องซุนอิหยิน ลิปุดอุยได้ฟังคนใช้ว่าดังนั้น พอถึงเดือนสิบเอ็ดแรมสิบค่ำเป็นวันดีจึงบอกแก่คนใช้ว่า เวลาเย็นเราจะพานางจูกี้ไปส่ง คนใช้ก็กลับไปบอกกองขุนเขียน ลิปุดอุยครั้นเวลาบ่ายก็จัดแจงให้นางจูกี้แต่งตัวขี่เกวียน แล้วพาไปส่งบ้านกองขุนเขียนๆ กับลิปุดอุยก็พากันไปที่ตึกฮ่องซุนอิหยินอาศัย แล้วมอบตัวนางจูกี้ให้อิหยิน อิหยินก็อยู่กับนางจูกี้ได้สิบเดือน คิดบรรจบทั้งมีครรภ์ติดไปสองเดือนเป็นสิบสองเดือน ครั้นถึงเดือนแปดข้างขึ้นเป็นวันฤกษ์ดี นางจูกี้คลอดบุตรเป็นชายมีลักษณะหน้าผากใหญ่ ดวงตาใหญ่ คิ้วยาวสุดหางตา เส้นขนตามแนวสันหลังวงเวียนเหมือนลายราชสีห์ มีพื้นเบื้องบนสองเบื้องต่ำสอง สีสันผิดลักษณะเด็กทั้งปวง อิหยินสำคัญว่าบุตรรักใคร่ยิ่งนัก แล้วให้คนใช้ไปบอกลิปุดอุยว่า นางจูกี้คลอดบุตรเป็นชายขอเชิญท่านไปตึก ลิปุดอุยได้ฟังคิดจะไปเยี่ยม จึงจัดสิ่งของจะให้แก่บุตรไป ณ บ้านกองขุนเขียน ครั้นถึงจึงเดินตรงไป ณ ตึกที่อิหยิน อาศัย กองขุนเขียนก็มาพร้อมกัน

ฝ่ายอิหยินเรียกนางจูกี้ให้พานุบุตรออกมาค่านับ ลิปุดอุยเห็นลักษณะบุตรเป็นชายสมที่คิดไว้จึงทำขวัญ ทั้งสามคนก็ขนานนามบุตรนางจูกี้ให้ชื่อเจ๋ง แต่นั้นมาลิปุดอุยก็ไปมาได้ขาด

ตอนที่ ๓

ฝ่ายอันก๊กกุ่มครั้นจวนสิ้นฤดูหนาวคิดถึงคำลิขิตดูยว่า ก็ให้เจียงห่าคุมคนหมื่นหนึ่งมาตั้งคอยรับอิหยินอยู่ปลายแดน

ฝ่ายลิขิตดูยจวนเข้าฤดูร้อน จึงปรึกษาด้วยลือฮองผู้บิดาว่า อิหยินตกมาอยู่เมืองเดียวช้านาน การซึ่งคิดไว้ครั้งนี้เห็นจะสำเร็จ ข้าพเจ้าจะให้บิดาใช้คนที่สนิทไปหากกงซุนเซียน บอกว่าจะขอลานางจูกี้กับเจ้งผู้บุตรไปทำขวัญแลชมเซยสักเจ็ดวันจึงจะพามาส่ง ถ้าได้มาแล้วบิดาจงพานางจูกี้กับบุตรรีบหนีไปเมืองจิ้น ภายหลังข้าพเจ้ากับอิหยินจึงจะพากันหนีตามไป ลือฮองได้ฟังเห็นชอบ จึงสั่งให้คนสนิทไปหากกงซุนเซียน คนใช้ครั้งไปถึงจึงคำนับบอกกงซุนเซียนว่า ลือฮองบิดาลิขิตดูยให้ข้าพเจ้ามาหาท่าน ว่าจะขอลานางจูกี้กับบุตรไปชมสักเจ็ดวันแล้วจะพามาส่ง กงซุนเซียนครั้นได้ฟัง จึงจัดแจงให้นางจูกี้กับบุตรขี่เกวียนอย่างดี ให้บ่าวไพร่ไปส่ง ณ บ้านลือฮอง

ฝ่ายลือฮองครั้นนางจูกี้มาถึงจึงออกมาต้อนรับเลี้ยงดูคนที่ไปส่ง แล้วให้กลับคืนมา อยู่ภายหลังก็จัดแจงทรัพย์สิ่งของใส่หีบคอนกับบ่าวอันสนิทพร้อมแล้วเวลาตีสิบเอ็ดออกจากบ้าน พอรุ่งเช้าประตูเมืองด้านเหนือเปิด ก็พากันหนีไปทางเมืองจิ้น

ฝ่ายลิขิตดูยส่งบิดาไปได้ห้าวัน ครั้นเวลาเช้าก็ไปบ้านกงซุนเซียน แจ้งว่ากงซุนเซียนไปซื้ออาหารอยู่สนามก็เข้าไปหาอิหยินบอกว่า ข้าพเจ้าให้ลือฮองบิดาพานางจูกี้กับบุตรไปได้ห้าวันแล้ว ขณะนั้นพอกงซุนเซียนกลับมาเห็นลิขิตดูยก็ชวนกันไปชมสวนดอกไม้อิหยินก็ไปด้วย กงซุนเซียนจึงชวนล

ปุดอุยเล่นหมากรุกพนัน ลิปุดอุยเล่นแพ้สามกระดานอิหยिनนั่งดูอยู่ที่นั่น กอง
ซุนเขียนจึงถามอิหยินว่า ท่านเข้าใจเล่นหมากรุกอยู่หรือ อิหยินจึงว่า เมือง
ข้าพเจ้าเล่นซุกซุมข้าพเจ้าก็เล่นได้บ้าง กองซุนเขียนก็ให้อิหยินเล่นกับลิปุด
อุยๆ ก็แพ้อีกสามกระดาน ลิปุดอุยแพ้หมากรุกถึงสองครั้ง ลิปุดอุยจึงว่า เวลา
พุงนี้ขอเชิญท่านไปนอกเมือง ชมสวนของข้าพเจ้าบ้างดอกบัวกำลังบาน กอง
ซุนเขียนอิหยินก็รับคำลิปุดอุย ลิปุดอุยก็ลามาบ้าน แล้วออกไปจัดแจงแต่งที่
นั่งที่นอนไว้ให้สมควร แล้วทำโรงไว้สำหรับจะเลี้ยงบ่าวไพร่ซึ่งตามมา จึงให้คน
ใช้ไปซื้อสุราที่ดีมีชื่อว่า หลวงเซ็กจิวี่สิบปัน แล้วให้นางงำเรอบ้านซุนก๊วน
มาจัดแจงไว้เสร็จแล้ว ลิปุดอุยจึงให้คนสนิทไปซื้อ ม้าที่มีสีเท้าน้ำสีม้า มาผูก
ซ่อนไว้ที่เขี้ยวหนีของคือตึกน้อยที่ริมประตูท้ายสวน ครั้นเวลาเช้าลิปุดอุยไป
คอยท่าอยู่ที่สวนดอกไม้

ฝ่ายกองซุนเขียนอิหยิน ครั้นรุ่งเช้าก็พากันออกจากเมืองไปทางร้อย
เส้นถึงสวนก็ลงจากม้า ลิปุดอุยออกไปต้อนรับค่านับเชิญให้ไปชมดอกไม้ใน
สวนมีพรรณต่างๆ แล้วพากองซุนเขียนอิหยินมา ณ ตึกกลางสวนชวนให้กิน
โต๊ะเสพสุรา ลิปุดอุยอิหยินรู้จักกันจึงรินสุราที่ดีส่งให้กองซุนเขียนเนื่องๆ กองซุน
เขียนเสพสุราพางฟังนางซิบรำแลดูเครื่องเล่นต่างๆ ครั้นเวลาค่ำกองซุนเขียน
เมานัก เข้าไปนอนที่โรงแต่งไว้ทั้งบ่าวไพร่ก็หลับสิ้น ลิปุดอุยจึงให้คำจ้ำแก่
นางงำเรอให้กลับบ้าน แล้วชวนอิหยินมาขึ้นม้า อิหยินพูดกับลิปุดอุยว่า นาง
ฮัวเอียงฮูฮยินนั้นชาวเมืองฉ้อ เราจำจะแต่งตัวตามเพศให้เห็นเป็นชาวเมือง
ฉ้อ ประการหนึ่งซึ่งเราจะหนีไปคนชาวเมืองเดียวจะได้แปลก

ฝ่ายลิปุดอุยอิหยินกับคนใช้สองคน ขึ้นม้าพากันไปเส้นทางได้สอง
พันเส้นเข้าทางเมืองจิ้น ครั้นเวลาสองยามเศษ กองซุนเขียนเย็นละของน้ำค้าง
สร้างเมฆาสุราตื่นขึ้นก็ตกใจ แลไปมิได้เห็นแสงเพลิงมีดเงียบสงัด แล้วไม่เห็นลิ
ปุดอุยอิหยินก็นึกประหลาด จึงออกไปปลุกบ่าวไพร่ ไปเที่ยวหาลิปุดอุยอิหยิน

ในเขตสวนก็มีได้พบ กองขุนเขียนจึงคิดว่าเราหลงกลลึปดอยู่ ลวงให้เรามา
แก่งจะพากันหนี แต่เห็นจะกลับไปปรับครอบครัวในเมืองก่อน กองขุนเขียนก็
รีบกลับเข้ามาเป็นเวลากลางคืนเห็นประตูปิด ครั้นเข้าตรู่จึงได้เข้าไปถึงบ้าน
เอียงเทียดก็ไม่เห็นลึปดอยู่อยู่ที่ตึก จึงถามเพื่อนบ้านชายผู้หนึ่งบอกว่า ลึปด
กับนางจุกี้ไปจากเรือนได้เจ็ดวันแล้ว กองขุนเขียนครั้นแจ้งความจึงคิดว่า
ชะรอยลึปดจะส่งครอบครัวไปก่อน ตัวมันจึงพาอิหยินหนีมีความแค้นนัก
จึงว่าเสียแรงเราเป็นทหารหลงกลอ้ายพ่อค้าคนพาล มันจึงพาอิหยินฆ่าศึกหนี
ไปได้ โทษเราถึงสิ้นชีวิตจะอยู่ไปใยให้อายคน ว่าแล้วก็ชักกระบี่จะเชือดคอ
ตาย คนสนิทก็เข้าช่วยกระบี่ไว้ จึงว่า เหตุใดท่านจะฆ่าตัวตายเสียก่อน ชอบ
แต่จะเข้าไปทูลเตียวอ่องขอไปตาม เมื่อไม่ได้ตัวอิหยินมา ถ้าไม่โปรดแล้วก็
ต้องตาย กองขุนเขียนได้ฟังคำคนสนิทว่าก็ได้สติ จึงไปหาหลินเสียงยี่ขุนนาง
ผู้ใหญ่บอกว่า ลึปดพาอิหยินหนีไป ข้าพเจ้าขอสติปัญญาท่านเป็นที่พึ่ง
หลินเสียงยี่จึงว่า อิหยินตกมาอยู่เมืองเดียวว่างศึกหลายปี ซึ่งอิหยินหนีเห็นจะ
มีศึกมาเป็นมั่นคง จะปิดความไว้มิได้จำจะแจ้งความแก่เตียวอ่อง จึงพากอง
ขุนเขียนเข้าไปที่เฝ้า

ขณะนั้นเตียวอ่องอยู่ข้างใน หลินเสียงยี่บอกเข้าไปว่ากองขุนเขียน
เข้ามาแจ้งว่าลึปดพาอิหยินหนี เตียวอ่องได้ฟังก็ตกใจรีบออกมา เห็นกอง
ขุนเขียนจึงถามว่า เป็นเหตุประการใดอิหยินจึงหนีไปได้กองขุนเขียนก้มหน้า
ลงคำนับแล้วทูลว่า ซึ่งวางพระทัยให้ข้าพเจ้ารักษาอิหยินไว้ข้าพเจ้ามิได้
ประมาท แต่มีพ่อค้าคนหนึ่งชื่อลึปดอยู่บ้านเอียงเทียด มาพูดกับอิหยินจึง
พาครอบครัวหนี โทษข้าพเจ้าครั้งนี้ผิดยิ่งนักจะขอไปตามอิหยินกับลึปดยอมมา
ให้จงได้ เตียวอ่องได้ฟังดังนั้นจึงว่า เสียแรงเราเลี้ยงเป็นนายทหาร ควรหรือ
ประมาทให้อิหยินหนีไปได้ นานไปเห็นศึกจะมาตีเมืองเรา ครั้นนี้โทษท่านก็
ถึงตายอยู่แล้ว ซึ่งอิหยินหนีไปครั้งนี้ดูที่เจ้าเมืองจิ้นจะรู้เห็นจะแต่งทหารให้มา

คอยรับเป็น มั่นคง จำจะจัดกองทัพไปตาม ขุนนางทั้งปวงจะเห็นประการใด หลินเสียดจึงทูลว่า ลิปุดอุย อีหยินพี่น้องไปผู้คนก็น้อย ถึงจะมีกองทัพเมื่อจั้นมารับเห็นจะยังไม่พบกัน ซึ่งจะให้ยกเป็นกองทัพนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าจะช้า ขอให้คนใช้ขึ้นม้าเร็วถือหนังสือไปถึงหลี่เกชกก่อน ให้จัดคนออกก้าวสัดลาดตระเวนทุกตำบล จึงจะให้กองขุนเขียนคัมพลห้าพันเป็นกองทัพตามไปจับให้จงได้ เดียวต้องจึงทั้งให้แต่งหนังสือแล้วให้คนใช้ไปบอกหลี่เกชก คนใช้ได้หนังสือขึ้นม้าไป

ฝ่ายลิปุดอุยพาสองขุนอิหยินไปจนถึงแม่น้ำเจียงห่อ ลิปุดอุยก็จัดของเป็นกำนัลไปค้ำับหลี่เกชก บอกความว่าข้าพเจ้าไปค้าขายไม่สู้มีกำไร ได้แต่ถ้วยชามหยกมาฝากท่านคนหนึ่ง จะขอลาท่านรีบไปหาบิดาแลภรรยา ณ บ้านเอียงเทียด หลี่เกชกได้ฟังคำลิปุดอุยจึงตอบว่า ท่านไปค้าขายหลายเดือนเหน็ดเหนื่อยมา หยุดอยู่กินโต๊ะเสปสุราให้สำราญจึงค่อยไป ลิปุดอุยจึงว่าท่านเมตตาข้าพเจ้าจะให้อยู่กินโต๊ะครั้งนี้คุณหาที่สุดมิได้ ข้าพเจ้าจะขอลาก่อน ต่อภายหลังจึงจะมาหยุดอาศัยท่านให้สบาย ว่าแล้วก็ค้ำับลาออกมาขึ้นม้ารีบไป

ฝ่ายคนใช้เที่ยวออกไปถึงหลี่เกชกก็ส่งหนังสือให้ หลี่เกชกคลี่หนังสือออกอ่านแจ้งความแล้วกระที่บทำถอนใจใหญ่ว่าลิปุดอุยก็มาหาเราบอกว่าจะกลับไปเมืองเดียวจึงไม่ได้ทันสังเกตฟังไปได้สักครึ่งวันเห็นจะตามทันที่ไหนกะหนีพ้น จึงจัดทหารให้ออกก้าวสัดหลายพวก หลี่เกชกกับอุยโห้ก็พาทหารสามร้อยรีบตามไปทั้งกลางวันกลางคืน

ฝ่ายลิอ่องพานางจู้ก็ข้ามแม่น้ำอุยโห พบกองทัพเจียงห่าก็เข้าไปหา บอกความว่า ลิปุดอุยให้พานางจู้ภรรยาอิหยินกับบุตรชายมาก่อน อีกเจ็ดวันจึงจะตามมาให้ถึงแม่น้ำอุยโห เจียงห่าได้ฟังมีความยินดีนั้นก็จัดทหารร้อย

หนึ่งป้องกันไปส่งจนถึงเมือง

ฝ่ายลিপุดุข อหิยนิข้ามแม่น้ำเจียงหอ พันไปได้สองวันถึงฝั่งแม่น้ำ
อุยโหเหเดียวไปข้างหลังเห็นผงคลีทำม้าเดินฟุ้งขึ้น ก็รู้ว่ากองทัพยกมาตาม อหิ
ยนิตกใจจึงว่าข้างหลังก็มีคนตามมา ข้างหน้าก็มีแม่น้ำกันเห็นจะหนีไปไม่
ตลอด ลิปุดุขจึงว่า ท่านแลไปริมฝั่งข้างโน้น จะเป็นกองทัพอันกักกุนให้มา
คอยรับเราเป็นมั่นคง จงรีบข้ามไปให้ถึงฝั่ง ว่าแล้วก็พากันลงข้ามแม่น้ำอุยโห

ฝ่ายเจียงห้าขึ้นม้าพาทหารออกจากค่าย ไปยืนอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเห็น
คนขี่ม้าลุยข้ามมาสี่ม้า แลไปเห็นกองทัพติดตามก็สำคัญว่าอหิยนิ จึงขับม้า
พาทหารลุยข้ามไปยังกลางน้ำพอพบอหิยนิกับลิปุดุขจึงคำนับบนหลังม้า
แล้วว่ามีรับสั่งให้ข้าพเจ้ายกกองทัพมาคอยท่าท่าน ขอเชิญรีบข้ามไปค่ายหยุด
พักให้สำราญ ข้าพเจ้าจะรีบข้ามไปตีกองทัพซึ่งติดตามมา เจียงห้าก็พาทหาร
ขึ้นถึงฝั่งขับม้าออกไปยืนอยู่หน้าทหาร

ฝ่ายหลีกษกกับอุยโหเห็นเจียงห้าข้ามแม่น้ำมายืนม้าอยู่ หลีกษก
กับอุยโหก็ขับม้าเข้ารบกับเจียงห้าได้สิบสองเพลง อุยโหเสียที่เจียงห้าแทงด้วย
ทวนถูกอุยโหตกม้าตาย หลีกษกเห็นอุยโหตายก็เสียใจชักม้าหนี เจียงห้าเห็น
ได้ทีจะชักม้าไล่ แลไปเห็นกองทัพใหญ่ยกตามมาก็หยุดม้าอยู่

ฝ่ายกองทัพซุนเจียนขับม้าพาทหารรีบมา แลไปเห็นเจียงห้ายืนม้าอยู่
หน้าทหาร กองซุนเจียนจึงร้องว่าเจ้าของท่านให้องเจียนเป็นแม่ทัพกับอหิยนิ
ยกมาตีเมืองเตียว เตียวต้องจึงให้เรากับเหลียมมไภยกออกมาตีทัพพวกพ่าน
แตกจับได้อหิยนิ พระเจ้าจิ้นเจียวต้องจะกลับเป็นทางไมตรี ให้อู๋ไสถือหนังสือ
มาขออหิยนิ เตียวต้องเห็นว่าอหิยนิร่วมแซ่จึงได้เอาไว้มิได้ทำโทษ บัดนี้ลิปุด
อุยพาอหิยนิหนีมา ถ้าไม่ให้สองเมืองเคื่องกันก็ส่งอหิยนิกับลิปุดุขมาให้เรา
ถ้าท่านไม่ส่งอหิยนิได้ก็ให้ส่งแต่ลิปุดุข ชาวเมืองเตียว กองทัพเรายกมาถึงนี้

มิได้รับ ที่จะกลับไปเป่ล่านั้่นอย่าสงสัย เจียงห้าได้ฟังดังนั้นแล้วก็หัวเราะตอบ ว่า พระเจ้าจีนเจียวอ่องเห็นว่าอิหยินตกมาอยู่ในเมืองเดียวเกลือกชีวิตจะเป็น อันตราย จึงคิดให้งูไสมาขอเตียวอ่องก็ไม่ให้ ฤๅดูดยแก้ไขพาตัวอิหยินมาได้ ท่านจะให้ส่งนั้นมิชอบ ด้วยชาวเมืองเดียวงไม่มื้สติปัญญาจึงมิได้ตัวอ่อง ชุนอิหยินไว้ กองชุนเขียนได้ฟังก็โกรธ จึงซบม้าถื่อ้ง้าวเข้ารบกับเจียงห้าฯ รับ ด้วยทวนรบกันได้สามสิบสี่เพลง กองชุนเขียนจึงคิดว่าเจียงห้าคนนี้มีกำลัง เพลงทวนก็ชำนาญ ทหารเรารบตามมาก็อดรอยเห็นจะเสียที จึงซักม้าพา ทหารหนีเข้าชายป่า เจียงห้าครันได้ทีซบทหารไล่กองชุนเขียนไปก็มีทัน ซ่าแต่ ทหารกองชุนเขียนล้มตายเป็นอันมาก เจียงห้าก็เลิกทัพกลับข้ามแม่น้ำมาค่าย พาลีปดูดยอิหยินกับทหารทั้งปวงรีบยกกลับคืนเมือง

ฝ่ายทหารร้อยหนึ่ง ซึ่งป้องกันลืออ่องกับนางจุกี้ไปถึงเมืองจีนพาลี อ่องเข้าไปเฝ้าอันก๊กกุน ลืออ่องจึงแจ้งความว่าลือปดูดยให้พานางจุกี้กับบุตรอิห ยินมาก่อน อีกเจ็ดวันจึงจะพาอิหยินมา อันก๊กกุนได้ฟังดังนั้นก็มีความยินดีนัก จึงให้รางวัลแก่ลืออ่องแล้วให้รับนางจุกี้เข้าไปในวัง ส่งให้อยุด้วยนางฮัวเจียงฮู หยิน ตั้งแต่วันนั้นมาอันก๊กกุนคอยท่าฟังข่าวบุตรอยู่มิได้ขาด

ฝ่ายเจียงห้ากับอิหยินยกทัพมายังเมืองเวลาค่า พาลีปดูดยเข้าไป เฝ้าแล้วแจ้งความแก่อันก๊กกุนตามมีมาแต่หนหลังทุกประการ อันก๊กกุนครัน ได้แจ้งจึงสรรเสริญเจียงห้าว่า ท่านควรจะเป็นแม่ทัพปราบศัตรูในแผ่นดินได้ แล้วปราศรัยลือปดูดยว่าท่านพาอิหยินมาไม่พินกำหนดชอบใจยิ่งนัก แล้วจึง พาอิหยินเข้าไปในวัง พอนางฮัวเจียงฮูหยินมากคอยเฝ้าอยู่ที่ข้างใน

ฝ่ายอิหยินครั้งตามเสด็จอันก๊กกุน เข้าไปถึงจึงคำนับพระบิดา แล้ว ใ้หว่นางฮัวเจียงฮูหยินฯ เห็นอิหยินทำเพศเป็นชาวเมืองฉ้อ นางก็มีใจรักจึงทูล อันก๊กกุนว่า อิหยินรักเพศตามข้าพเจ้าชาวเมืองฉ้อควรจะเป็นบุตรข้าพเจ้าฯ

จะขอให้ชื่อจุม്മ้อ อันก็กุกุ่นก็ให้อิหยินเปลี่ยนชื่อจุม്മ้อตามค่านางฮัวเอียงฮู
หยิน จุม്മ้อจึงทูลว่าข้าพเจ้ามาได้ครั้งนี้เพราะสติปัญญาลิปุดอชย อุตสาห์ผู้เสีย
ทรัพย์เป็นอันมาก แล้วยกนางจุกักรรยาที่รักนั้นให้ ลิปุดอชยแก้ไขข้าพเจ้าคืน
มาได้ถึงเมืองดุงตายแล้วเกิดใหม่ อันคุณลิปุดอชยอยู่แก่ข้าพเจ้าครั้งนี้มากนัก
ขอให้ตั้งลิปุดอชยให้สมความชอบที่มีคุณแก่ข้าพเจ้า อันก็กุกุ่นได้ฟังสั่งให้หา
ลิปุดอชยเข้ามาสู่ที่ข้างใน ลิปุดอชยก็เข้าไปเฝ้าอันก็กุกุ่นฯ จึงปราศรัยลิปุดอชยว่า
จุม്മ้อบุตรของเราตกอยู่ในเมืองเดียว ท่านอุตสาห์คิดแก้ไขมิได้กลัวความตาย
พามา อันคุณของท่านหาที่อุปมามิได้ ก็ให้ที่นาพันไร่กับที่บ้านอยู่ ลิปุดอชยก็
คำนับลาอันก็กุกุ่น ออกมาบ้าน แต่จุม്മ้อกับนางจุกักรรยาอยู่ในวัง ครั้นเวลาเช้า
อันก็กุกุ่นจึงพาจุม്മ้อแลเจียงห่าลิปุดอชยเข้าไปเฝ้า

ฝ่ายพระเจ้าจิ้นเจี้ยวฮ่องครั้งเห็นอิหยินผู้หลานจึงว่า เจ้าตกไปอยู่
ในเงื้อมมือข้าศึกปฐมีควมวิตกถึงเจ้าอยู่เนืองๆ คิดจะไปตีเมืองเดียวเกลือกจะ
มีอันตรายแก่ตัวเจ้าจึงดกกองทัพไว้เกล้งแต่งงูไล่ให้ถือหนังสือไปจะฟังดูดีแล
ร้าย ซึ่งหนีมาได้เปลื้องทุกข์ปฐครั้งนี้ยินดีนัก อิหยินได้ฟังพระเจ้าปฐปราศรัยจึง
ประสานมือคุกเข่าลงคำนับแจ้งความว่า แรกข้าพเจ้าตกไปอยู่เมืองเดียวก็จวน
ตาย มีขุนนางทูลขอโทษไว้ พอลงไล่ไปว่ากล่าวเดียวฮ่องจึงให้อยู่กับกองซุน
เขียน เขาก็กรุดนรักใคร่ จึงคิดกับลิปุดอชยหนีกลับมามีกองทัพติดตามเมื่อข้าม
แม่น้ำอชยโห หากเจียงห่าไปตั้งรับจึงได้รบฆ่าอชยโหนายทหารเมืองเดียวตาย
ครั้นเวลาเย็นกองซุนเขียนยกเดิมตามมา เจียงห่าพาทหารออกตีทัพกองซุน
เขียนแตก จึงให้เลิกทัพกลับมาเมือง

ฝ่ายพระเจ้าจิ้นเจี้ยวฮ่องได้แจ้งตรัสชมเจียงห่าว่า ท่านมีปัญญาใจ
กล้าหาญควรที่เราจะชุบเลี้ยง จึงพระราชทานบำเหน็จโดยลำดับสมซึ่งเป็นแม่
ทัพนายกองชนะศึกเสร็จแล้ว ตรัสสรรเสริญลิปุดอชยว่าท่านดีโดยกลอุบายทั้ง
ความเพียรเป็นอันมาก จึงพาอิหยินผู้หลานเราคืนมาได้ ความชอบของท่าน

ควรที่เราจะทำนุบำรุง จึงตั้งลิตุบุตรเป็นไทลื้อเชียงหูนางในตำแหน่ง ให้ตีกกว่านแลบ้านเป็นส่วยสมกับซึ่งมีความชอบ อันก๊กกุนจึงทูลว่า บุตรข้าพเจ้าชื่ออหิณเป็นที่ปราศัย จะขอเปลี่ยนเสียใหม่ชื่อจุมมือ พระเจ้าจันเจียวอ่องจึงสั่งให้ไทลื้อเชียงหูเป็นใหญ่อยู่ในจุมมือ

ฝ่ายไทลื้อเชียงหุมิไฉยินดีก็ค้ำบลามาบ้าน แต่นั้นมาไทลื้อเชียงหุมิยศสุภาคีก็ทัพย์ สิ่งของบริบูรณ์ ครั้นอยู่มาหลายเดือนไทลื้อเชียงหูจึงไปหานางสองแก้วแจ้งความจุมมือว่า อันก๊กกุนเขียนหนังสือปิดตราเป็นสำคัญให้ไว้กับนางฮัวเอียงฮูฮิน กิตติศัพท์อันนี้ยังไม่แจ้งกับบุตรซึ่งมีมารดา แลขุนนางไพร่บ้านพลเมืองทั้งปวง ท่านจงไปเตือนนางฮัวเอียงฮูฮิน ให้ทูลอันก๊กกุนขอปรากฏไว้ในเมืองจัน นางสองแก้วเห็นชอบก็เข้าไปหานางฮัวเอียงฮูฮินแจ้งความตามไทลื้อเชียงหูว่า นางฮัวเอียงฮูฮินได้ฟังคำพี่สาวก็ยินดี จึงขึ้นไปเฝ้าทูลอันก๊กกุนว่า ซึ่งท่านให้จุมมือเป็นบุตรข้าพเจ้ากับมีหนังสือสัญญาไว้นั้นก็สำคัญอยู่ แต่ยังหารู้พร้อมกันลึนไม่ ขอท่านจงได้สั่งให้แจ้งแก่บุตรแลขุนนางทั้งปวง อันก๊กกุนได้ฟังก็เห็นชอบ พอเป็นวันดีสนมข้างในหมอบเฝ้าพร้อมแล้วสั่งให้จุมมือเป็นบุตรนางฮัวเอียงฮูฮินตามหนังสือสัญญา แล้วเสด็จออกตรัสแก่ขุนนางทั้งปวงว่าจุมมือบุตรของเราตกไปเมืองเดียวถึงที่ตายแก้ตัวหนีมาได้ นานไปเห็นจะมีวาสนาแต่หา มารดา มิได้ บัดนี้เรายกให้เป็นบุตรนางฮัวเอียงฮูฮินแล้ว

ตอนที่ ๔

ฝ่ายพระเจ้าจันเจียวฮ่องครองราชสมบัติได้ห้าสิบแปดปี อีหยินมาอยู่ห้าปีพอเป็นฤดูฝนเดือนสาม พระเจ้าจันเจียวฮ่องก็สวรรคต ขุนนางทั้งปวงปรึกษาร่วมกันยกอันก๊กกุ่มขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าจันฮ่อง ๆ ตั้งนางฮัวเฉียงฮูหยินขึ้นเป็นที่ฮองเฮ่า ตั้งจู่ฉื่อเป็นไทจู้ ตั้งนางจู่กีเป็นฮูหยิน พระเจ้าจันฮ่องสั่งให้ขุนนางแต่งที่แล้วเชิญพระศพพระเจ้าจันเจียวฮ่องไปฝังตามราชประเพณีพระศพกษัตริย์มาแต่ก่อน ขณะเมื่ออันก๊กกุ่มได้เป็นพระเจ้าจันฮ่องเสด็จออกขุนนางเฝ้าพร้อม อองเจียนกับอองเฮ็กเข้าไปเฝ้าพระเจ้าจันฮ่องจึงตรัสว่า เมืองเตียวมิได้คิดถึงทางไมตรี หากว่า ไทจู้หนีมาได้จึงไม่ตาย เราจะคิดไปตีเมืองเตียวให้จงได้ จึงให้เจียงห่าเป็นแม่ทัพใหญ่ ให้อองเจียนเป็นแม่ทัพหน้าคุมทหารยกไปตีเมืองเตียว

ฝ่ายเจียงห่ากับอองเจียนค้ำบัลลังก์ออกมาจัดทหารแล้ว เร่งยกไปถึงแม่น้ำเกียงโห่ ชับทหารเข้าตีเมืองเกียงโห่ได้ พักพลไว้บำรุงทหาร แต่งคนออกสืบข่าวลาดตระเวนรักษาเมืองอยู่ หลีกเกชกสู้ทหารเมืองจันมิได้ ก็หนีไปแจ้งความแก่เตียวฮ่อง

ฝ่ายเตียวฮ่องตกใจเห็นกำลังศึกกล้า คิดว่าทหารเมืองเตียวน้อยจะต้านทานมิได้ จึงแต่งคนไปขอกองทัพเมืองจิวมาช่วย ครั้นจิวฮ่องรู้ข่าวว่าศึก

มาตีเมืองเดียว จึงแต่งทัพมาสมทบทางบกพร้อมกัน ยกไปตีทัพเจียงห่าซึ่งตั้งอยู่เมืองเกียงโห อองเจียนแลเจียงห่าคุมทหารออกรับตีทัพสองเมืองแตก ทหารเมืองเดียวเมืองจิวสูมีได้หนีกระจัดพลัดพราย

ฝ่ายอองเจียนกับเจียงห่าแต่งคนออกเกลี้ยกล่อมคนในเมืองเดียวเมืองจิวได้มากขึ้น ยกเข้าไปตีได้ทั้งสองเมืองแล้วกลับไปตีเมืองใหญ่คือเมืองเอียน เมืองเจ้ เมืองหัน เมืองงุย เมืองฉ้อ ห่าห้วเมืองยังไม่ได้กลับมา อันก็กุนเป็นพระเจ้าจิ้นฮ่องครองสมบัติได้สองปีสูสวรรคต ขุนนางทั้งปวงปรึกษาพร้อมกันยกจูฉ้อซึ่งเป็นไท้จู้ขึ้นเป็นพระเจ้าจิ้นฮ่องเสวยราชสมบัติ พระเจ้าจิ้นฮ่องจึงยกพระมารดา ซึ่งหาพระชนม์ไม่นั้นเป็นแฮไท้เข้า ตั้งนางฮัวเอียงฮูหยินเป็นฮองไท้เข้า ตั้งนางจูกี้เป็นฮองเฮ่า พระเจ้าจิ้นฮ่องให้ทำการเชิญพระศพไปฝัง ณ เมืองตัวก๊กเสียด้านตะวันออกนอกกำแพงเมือง มีศิลาเหลืองจารึกชื่อรองเป็องไต้ แล้วพระเจ้าจิ้นฮ่องจึงตั้งไท้จู้เสียงฮูเป็นที่เซงเสียวบุ๋นซิ่นเฮา ผู้สำเร็จราชการ พระราชทานเมืองลกเคียงเมืองไฮหล่าคนประมาณสิบหมื่นครัว ให้เป็นส่วยขึ้นแก่เซงเสียวบุ๋นซิ่นเฮาให้ขัดกระบี่ขึ้นเฝ้าทุกเวลา

ฝ่ายเซงเสียวบุ๋นซิ่นเฮาได้เลื่อนที่มียศฐาศักดิ์ ว่าราชการสิทธิ์ขาดมีสมบัติมั่งคั่งบริบูรณ์ บรรดาที่ร่วมแชน้มีสติปัญญาก็เอามาตั้งแต่งเป็นขุนนางหัวเมืองทั้งปวงก็ยำเกรงเป็นอันมาก จูฉ้อเป็นพระเจ้าจิ้นฮ่องครองราชสมบัติได้สามปีสิ้นพระชนม์ เซงเสียวบุ๋นซิ่นเฮาและขุนนางทั้งปวงปรึกษาพร้อมกันยกจูเจ้งขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าจิ้นฮ่องเจ้พระชนม์ได้สิบสามปี ยกนางจูกี้เป็นฮองไท้เข้า ทั้งเซงเสียวบุ๋นซิ่นเฮาเป็นเสียงก๊กจ้จ้สำเร็จราชการในเมืองนอกเมือง แต่บรรดาขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยก็ยำเกรงเสียงก๊กจ้จ้จ้ ออกจาก

เผ้าก็เข้าวังไปหานางจุกี่มิได้ขาด

ฝ่ายสองไท่เข้าจุกี่มีความรักใคร่ในเสียงก๊กจ้งอยู่เป็นนิจ ถ้าเสียงก๊กจ้งจุกี่มิได้เข้าในวัง นางก็ใช้คนไปหาเนืองๆ ครั้นพระเจ้าจิ้นฮ่องเจ้ครองราชสมบัติได้สามปีเป็นสิบหกปี มีสติปัญญามากขึ้น ออกว่าราชการ เจียงห้าองเจียนไปปราบหัวเมืองกลับมาพนายทัพนายกองเข้าไปเผ้าทูลความว่า ยกกองทัพไปปราบได้หัวเมืองฉ้อหนึ่ง เมืองเตียวหนึ่ง เมืองเอียนหนึ่ง เมืองงยหนึ่ง เมืองหันหนึ่ง เมืองเจ้หนึ่ง เป็นเมืองใหญ่หกเมืองแลหัวเมืองมาขอขึ้นเป็นอันมาก พระเจ้าจิ้นฮ่องเจ้มีพระทัยยินดีนัก จึงสั่งให้เสียงก๊กจ้งฮูว่าราชการ แต่ในพระนคร ให้เสียงห้ากับบองเจียนว่าราชการสงคราม ครั้งนั้นมีคำคนพูดกันว่า กษัตริย์ซึ่งเป็นแซ่จิ้นได้กินเมืองจิ้นสี่บวงศ์มาสามชั่วเพียงจุกี่มิอซึ่งสวรรคต จุกี่มิอคนนี้เชื้อลิปุดอยู่ แต่ขุนนางแลราษฎรทั้งปวงหาแจ้งไม่ สำคัญว่าเป็นเชื้อจิ้งเรียกจิ้นฮ่อง

ฝ่ายเสียงก๊กจ้งฮูคิดว่า พระเจ้าจิ้นฮ่องเจ้ทรงพระเจริญวัยขึ้นแล้ว เราได้ยศฐาศักดิ์ศฤงคารบริวารมั่งคั่ง จะลอบลักไปมาหานางจุกี่อยู่ขณะนี้เห็นจะมีอันตราย ด้วยนางมีจิตใจใฝ่ฝันหาแต่ความชั่วเราจะเสียตัวด้วยเป็นมั่นคง จำจะหาคนที่รูปร่างตามหลังเข้าออกเหมือนกำกับตัว แม้นนางยังรักชู้ก็จะชอบใจ จึงจะให้ใช้สอยอยู่ในวัง แล้วให้คนใช้ไปสืบหาได้จิ้นรูปดีคนหนึ่ง อยู่บ้านฮัวฮินชื่อโลโงมาไว้ใช้สอยตามหลังเข้าวังด้วย ครั้นสองไท่เข้าเห็นก็ว่ากับเสียงก๊กจ้งฮูขอโลโงไว้ เสียงก๊กจ้งฮูก็ให้ถอนขนคิ้วแลหนวด ทำเพศเหมือนขันทีส่งให้นางจุกี่สำหรับใช้ นางจุกี่ก็มีน้ำจิตปฏิบัติต่อโลโอรักใคร่กันจนมีครรภ์กัฉวี่จิ้นฮ่องเจ้ผู้บุตรจะรู้จะมีความแค้นเคือง คนทั้งปวงแจ้งข่าวไปจะ

ได้รับความอับยศ คิดแล้วนางจึงไปบอกแก่จิ้นอ่องแจ้งว่า อยู่ที่นี้เจ็บไข้จะใคร่ ไปอยู่นอกวัง ตำแหน่งไต้เตงเก้งตำบลกียิง แปรสถานใหม่คล้ายเจ็บแล้วจึงจะ กลับมาพระเจ้าจิ้นอ่องได้ฟังของไท่เฮ้าตรัส ครั้นจะขัดกั้วจะโกรธ จึงสั่งให้ พนักงานไปแต่งที่กียิงมีทั้งสวนแลสระ พระมารดาจะออกไปอยู่ท่านจงไปดู ทำให้เป็นที่สบาย เจ้าพนักงานก็ออกไปแต่งการเสร็จแล้ว ของไท่เฮ้าก็ออกไป อยู่ นางก็หลงรักโลโอไก็ทั้งให้เป็นเตียงชินเฮาสั่งกิจการสิทธิ์ขาด อยู่มาจนมี บุตรถึงสองคนช่อนเล็กยังไว้ไม่ให้ผู้อื่นรู้

ขณะนั้นจิ้นอ่องแจ้งครองราชสมบัติได้เก้าปี ครั้นถึงเดือนห้าขึ้นห้า คำเป็นสารทจีน ของไท่เฮ้ากินไต้ะอยู่ โลโอเข้ามากินสุราเมาเต็มกำลัง สั่งให้ นางกุยชีรินสุราให้โลโอกิน นางกุยชีทำให้จอกสุราหก โลโอโกรธดานางกุยชี หยาบซ้ำ แล้วว่าแก่ถึงเพียงนี้ไม่มีอชฌาลัย นางกุยชีจึงตอบโลโอว่า แต่เราอยู่ในวังถึงสิบสองปีสองเจ้าแผ่นดินแล้วยังหาไม่มีผู้ใดมาดำเราหยาบซ้ำเหมือนเจ้า ไม่ โลโอฟังคำนางกุยชีได้ตอบก็โกรธ จึงสั่งให้ตีนางกุยชีแล้วขับเสียจากวัง นางกุยชีได้ความเจ็บอายโกรธแค้น จึงร้องให้ไปหาเตียวโก้บอกความว่าโลโอ มิใช่ชั้นที่ เสี่ยงก็กั้วจ้งสุให้ไว้ใช้ในวังรักใคร่กับของไท่เฮ้า เกิดบุตรด้วยกันถึงสอง คนช่อนเล็กยังไว้ ถ้าจิ้นอ่องแจ้งตายจะให้บุตรเป็นจิ้นอ่อง เตียวโก้ได้ฟังก็ตกใจมิ อาจปิดความได้ ก็เข้าไปทูลจิ้นอ่องตามความนางกุยชีว่าทุกประการ จิ้นอ่อง ได้ฟังดังนั้นก็โกรธ จึงให้ไปกับโลโอมาถามได้ความจริงเอาใส่คุกไว้ ต่อถึง เดือนเก้าจึงสั่งให้เอาตัวโลโอกับบุตรสองคนไปฆ่าเสียสามชั่วโคตร แต่เสี่ยงก็ กั้วจ้งสุนั้นให้จำไว้ แล้วให้ขับของไท่เฮ้าเสียจากวัง ไปอยู่ตำบลกียิงนอกเมือง ครั้นนั้นมีขุนนางยี่สิบแปดคนปรึกษากันว่า พระเจ้าจิ้นอ่องแจ้งขับ พระมารดา เสียจากวัง ทำให้ผิดประเพณีกษัตริย์ซึ่งกตัญญู เรารู้แล้วจำจะเข้าไปทูลทัด ทาน ขุนนางผู้หนึ่งจึงเข้าไปเฝ้าก่อน ทูลพระเจ้าจิ้นอ่องแจ้งแจ้งความว่า ซึ่งฮ

องไท้เข้าเป็นทีค่านับพระองค์ โกรธขับเสียดจากวังนั้นไม่ชอบด้วยประเพณี กษัตริย์สืบมาแต่ก่อน ขอให้รับเข้ามาไว้ในวังจึงจะควร พระเจ้าจันอ่องได้ฟัง ทรงพระโกรธนัก จึงให้ลึงโทษผู้มาขอนั้นถึงตาย แล้วให้ตัดมือตัดเท้าแลศึระะ ไปกองไว้นอกเมืองที่ประตูขุนนางจะเข้าเฝ้า ตัวนั้นให้ตั้งกระทะขึ้นทอดน้ำมัน ประจานให้คนทั้งปวงเห็น

แต่ขุนนางเข้ามาขอโทษของไท้เข้าอีกยี่สิบเจ็ดคน พระเจ้าจันอ่อง เจ้งสั่งให้ฆ่าเสียดทำโทษเหมือนกันสิ้น ยังแต่เหมาเจียวจึงคิดว่าขุนนางซึ่งร่วม คิดกันไปขอโทษของไท้เข้าตายยี่สิบเจ็ดคน ก็จะลือชื่อวกัตถุญญกษัตริย์ทำ ผิดมิได้ เราจะเข้าไปกล่าวทัดทานถึงจันอ่องจะฆ่าเสียดชื่อเราก็จะปรากฏไป หมิ่นชาติคิดแล้วจึงเข้าไปบอกเจ้าพนักงานผู้ซึ่งได้ทูลเบิกขุนนางเฝ้า ว่าเราจะ มาขอโทษของไท้เข้า เจ้าพนักงานก็ทูลว่ามีชายผู้หนึ่งชื่อเหมาเจียวจะเข้ามา ทูลขอโทษของไท้เข้า แล้วออกมาพาเหมาเจียวเข้าไปค่านับ จันอ่องเจ้งถอด กระบี่พาดตักไว้จึงตรัสกับเหมาเจียวว่า เมื่อท่านเดินเข้ามาหาเราเห็นกระทะ แลศึระะคนตายหรือไม่ จึงมีน้ำใจอาจหาญไม่กลัวความตาย เหมาเจียวจึงทูล ว่า ข้าพเจ้ามาก็เห็นอยู่สิ้น แต่เป็นการแผ่นดินใหญ่หลวงจึงเข้ามาเฝ้า ข้าพเจ้า ได้ยินโบราณว่า บนท้องฟ้ามีดาวยี่สิบแปดประจำตัวคนมีกัตถุญญ ยิงผู้มาขอ โทษของไท้เข้าพระองค์ให้ฆ่าเสียดถึงยี่สิบเจ็ดคน ยังเหลือแต่ข้าพเจ้าผู้เดียวชื่อ เหมาเจียวจะขอมูลให้สิ้นคำ ถ้าพระองค์ฟังก็จะรอดชีวิต ถ้าไม่เชื่อข้าพเจ้าจะ ขอตายตามกันไป ดาวบนท้องฟ้าจึงจะครบยี่สิบแปดดวง

พระเจ้าจันอ่องเจ้งได้ฟังเหมาเจียวว่าอาจจ่าจะฟังดูก่อน จึงตรัส ว่าท่านจะว่าประการใดก็ตามใจของท่าน เหมาเจียวจึงทูลว่าโล้ไต่กับบุตรสอง

คน นานไปจะเป็นเสี้ยนหนามแผ่นดิน พระองค์ให้ฆ่าเสี้ยนนั้นก็ควรอยู่ เสี่ยงก็ กังสุโทษผิดจำไว้ก็ชอบ ซึ่งสองไท่เข้าเป็นที่ค้ำบัปให้ขับเสี้ยนจากเมืองนั้นหาควร ไม่ ถึงจะมีโทษหนักประการใดชอบแต่จะให้อยู่กับวัง พระองค์ขับเสี้ยนดังนี้ผิด ประเพณีกษัตริย์ซึ่งมีกตัญญู หัวเมืองทั้งปวงรู้จะหมิ่นประมาทว่าไม่อยู่ใน ยุติธรรม เหมือนพระเจ้าตีวอองกระทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ขุนนาง แลราษฎรก็พากันหนีไปเข้ากับข้าศึก อยู่แต่ผู้เดียวจนตัวตาย บัดนี้ข้าพเจ้าเห็น หัวเมืองใหญ่น้อยทั้งปวงรู้ไป เกลือกจะระส่ำระสายคิดเอาใจออกหาก นานไป เมื่อหน้าก็จะไม่มีเมืองใดขึ้นแก่เมืองจัน จะครองสมบัติอยู่ได้แต่พระองค์เดียว หรือ ข้าพเจ้าทูลทั้งนี้ด้วยกตัญญู สิ้นคำข้าพเจ้าแล้วจะขอลาไปตาย ว่าแล้ว เหมมาเจียวก็ลุกเดิน ตรงมาสู่ที่กระโถตั้งน้ำมัน

พระเจ้าจันอ่องเจ้งได้ฟังดังนั้น จึงนึกว่าเหมมาเจียวคนนี้มีกตัญญูต่อ แผ่นดินมากกว่าชีวิตไม่กลัวความตาย จึงลุกออกมาขุดข้อมือเอากลับเข้าไป ให้นั่งที่ตำแหน่งขุนนางแล้วปราศรัยว่ามีเสี้ยนที่เกิดขึ้นมาเป็นชายประคบด้วย สติปัญญา มาว่าให้ฟังจะนี้หมายจะให้เราจำเวรในอิสรียศแล้ว คนมาขอ โทษสองไท่เข้าแต่ก่อนเราให้ฆ่าเสี้ยนนั้น ไม่ว่าจะกล่าวให้เราเห็นผิดแลชอบล้วน แต่ที่เราผิดไปฝ่ายเดียว ซึ่งท่านว่าเราจะเชื่อฟังจึงตั้งให้เหมมาเจียวเป็นเสี้ยน แข็งขุนนางผู้ใหญ่ แล้วพระเจ้าจันอ่องเจ้งให้จัดทหารขึ้นรถออกไปรับสองไท่ เข้าเข้ามาไว้ในวังเป็นที่ค้ำบัปเหมือนแต่ก่อน แล้วสั่งให้ลิดูอยู่ซึ่งเป็นเสี่ยงก็ กังสุพ้นโทษ ครั้นอยู่มาประมาณปีเศษหัวเมืองใหญ่น้อยทั้งปวง แจ้งว่ารับสอง ไท่เข้าเข้ามาพบกับเสี่ยงก็กังสุพ้นโทษคงยศฐาศักดิ์ก็นำเครื่องบรรณาการมา ถวาย กับแต่งของมาค้ำบัปเสี่ยงก็กังสุ เสี้ยนก็กังสุก็ให้แต่งโต๊ะเสี้ยนเพื่อแผ่ ไปโดยไม่ตรี

พระเจ้าจิ้นฮ่องเจ้งแจ้งว่า หัวเมืองทั้งปวงมาหาลิปุดอวยซึ่งเป็นเสียด
ก๊กจ้งฮู นึกเกรงว่าจะคิดกันกับเมืองอื่นกำเริบต่อแผ่นดิน จึงปรึกษาขุนนางทั้ง
ปวงว่า ลิปุดอวยผู้นี้มีความชอบ คิดแก้ไขให้พระบิดาเราได้มาจากเมืองเดียว
พระบิดาเราก็ชุบเลี้ยงถึงขนาดตั้งให้เป็นขุนนางผู้ใหญ่สำเร็จราชการก็สมควร
อยู่แล้ว ไซ้ลิปุดอวยจะมีความชอบโดยฝีมือรบพุ่งกล้าแข็ง ได้ราชสมบัติถวาย
นั้นก็หาไม่ เรายิ่งเป็นที่เสียดก๊กจ้งฮูก็เกินความชอบอยู่ คิดจะให้ไปอยู่เมือง
ซกเต้เสฉวนท่านทั้งปวงจะเห็นประการใด ขุนนางทั้งปวงครั้นจะพูดก็กลัวจะ
ไม่ชอบพระอัธมาสัย ทั้งจะขัดใจเสียดก๊กจ้งฮู ต่างคนก็นิ่งอยู่ไม่ได้ว่า พระเจ้า
จิ้นฮ่องเจ้งเขียนหนังสือเป็นใจความว่า เสียดก๊กจ้งฮูมีความชอบมาแต่หลัง
พระบิดาก็ตั้งให้เป็นผู้สำเร็จราชการ ทุกวันนี้แผ่นดินเป็นของเรา ท่านใจเบาทำ
ให้ได้ความอัปยศ หากคิดถึงพระบิดาซึ่งสวรรคต จึงจะให้ไปอยู่เมืองซกเต้เสฉ
วนรักษาขอบเขตอาณา ถ้ารู้หนังสือจงทำตามรับสั่ง จึงส่งหนังสือให้คนใช้เอา
ไปให้เสียดก๊กจ้งฮู

ฝ่ายเสียดก๊กจ้งฮูดูหนังสือแจ้งความแล้วร้องไห้ ว่าควรหรือพระเจ้า
จิ้นฮ่องเจ้งมาแคลงหมายจะเอาผิด แม้นมีไปก็จะต้องตายด้วยขัดรับสั่ง เห็น
จะต้องตามคำโบราณว่ามาถ้าพระมหากษัตริย์แคลงผู้ใดมิได้เคลื่อนคลาย
ความตายก็จะเยียมเยื่อนอยู่เป็นนิจ เราแก่ถึงเพียงนี้จะมีชีวิตอยู่ บุตรภรรยา
แลญาติจะพลอยอันตรายด้วยมันคง คิดแล้วก็กินยาพิษตาย พระเจ้าจิ้นฮ่อง
เจ้งครั้นแจ้งว่าเสียดก๊กจ้งฮูตาย ก็สั่งให้เอาศพไปฝังไว้นอกเมืองข้างทิศเหนือ
แดนเมืองไฮหล่า ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้าจิ้นฮ่องเจ้งมีใจกำเริบให้หาขุนนางทั้ง
ปวงเข้ามาพร้อม จึงตรัสว่าเมืองใหญ่ทั้งหกเมืองก็เป็นเมืองขึ้นกับเราแล้ว บุญ

เราก็มากเหมือนสามองค์ษัตริย์สามพระองค์ หิงได้กษัตริย์ห้าพระองค์ ซึ่ง
ปราบแผ่นดินราบคาบ เราจะเปลี่ยนนามเป็นจีนชื่อองเต้ตันกษัตริย์ ชื่อวงศ์
เราจะได้เป็นยี่ชื่อองเต้ ซาชื่อองเต้ลำดับกันลงไปจนถึงวงศ์ แล้วเมืองจีนนี้แต่
ก่อนพระเจ้าบุ๋นองค์ครองราชสมบัติ ชื่อว่าเมืองไสกี ครั้นกษัตริย์สี่วงศ์มา
เปลี่ยนชื่อว่าเป็นเมืองห้าเอียง ครั้นถึงพระเจ้าจิ้นองค์ต้นแซ่ของเราได้ครองสมบัติ
ให้เรียกว่าเมืองจิ้น แผ่นดินครั้งนี้จะเอานามตามกลางให้ชื่อเมืองห้าเอียง

ฝ่ายพระเจ้าจิ้นชื่อองเต้ ก็จัดแต่งบรรดาหัวเมืองใหญ่ซึ่งขึ้นอยู่นั้นตั้ง
ให้เป็นเอกสามสิบหกเมือง จัดเขตแดนผู้คนทแกล้วทหารไว้บริบูรณ์ทุกเมือง
แล้วให้เลือกจัดคนที่มีสติปัญญาเอาเข้ามาไว้ในเมืองห้าเอียงเป็นอันมาก จึง
ให้เอาทองคำหล่อเป็นรูปคนไว้สิบสองคน หวังจะกิตติศัพท์ปรากฏไปแก่หัว
เมืองทั้งปวงว่า เมืองห้าเอียงบริบูรณ์ไปด้วยสมบัติ แล้วให้ก่อตึกตำบลเชียง
หลิมเป็นแถวเนื่องกันไป จนถึงตำบลเชียงปันให้ก่อถนนศิลาตลอดกัน แล้ว
พระเจ้าจิ้นชื่อองเต้สั่งให้เก็บบุตรหัวเมืองเอก แลบุตรขุนนางที่รูปร่างมาไว้ ณ
ตำหนักเชียงหลิม แต่พระเจ้าจิ้นชื่อองเต้เป็นกษัตริย์ครองราชสมบัติสมบูรณ
ได้สิบห้าปี มีพระชนมายุได้ยี่สิบเจ็ดปี

ครั้งนั้น มีชายผู้หนึ่งชื่อห่าเองมีภรรยาชื่อนางซีเอียน มีบุตรชายชื่อ
ห่างอ้ออยู่บ้านห้วยแซ แดนเมืองก้วยกี ห่างอ้อเลี้ยงผู้น้องห่าเองจึงเอาห่างอ้อมา
เลี้ยงไว้ แต่ห่างอ้อนั้นรูปร่างขบขันมีลักษณะในจักษุเป็นรูปคนในแววตาข้างละ
สองคน คนผู้ใหญ่จึงชวนกันชมว่า ลักษณะจักษุห่างอ้อเป็นดังนี้ เหมือนพระเจ้า
เจียวเต้ ผู้ใหญ่คนหนึ่งมีสติปัญญา จึงว่าลักษณะรูปคนมีในจักษุข้างละสอง
คนเหมือนกันก็จริง แต่รูปตาพระเจ้าเจียวเต้นั้นยาวพระชนม์จึงยืนมีบุญมาก

ห่างขึ้นไปรูปตากลมเห็นจะมีบุญอยู่ แต่น้ำใจจะร้ายกาจอายุมันสั้น

ตอนที่ ๕

ฝ่ายพระเจ้าจิ้งซีฮ่องเต้ อยู่วันหนึ่งเสด็จออกปรึกษาขุนนางทั้งปวง ว่ากษัตริย์มีบุญญาธิการสืบมาแต่ก่อน ย่อมเที่ยวเลียบบพระนครตามอาณาเขตดูประเทศแลอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงจะมีความสุขหรือเดือดร้อน เราจะไปเลียบบพระนครท่านจะเห็นเป็นประการใด ขุนนางทั้งปวงเห็นชอบจึงกราบทูลว่า ประเพณีกษัตริย์เสวยราชสมบัติสืบมาย่อมออกเที่ยวทุกหัวเมือง เพราะว่ามีพระทัยกรุณาแก่นานาประเทศ แลหัวเมืองราษฎรทั้งปวง ถ้ากษัตริย์พระองค์ใดมิได้ออกเลียบบพระนคร เหมือนอยู่ที่มืดหาเห็นเหตุการณ์อันใดไม่

พระเจ้าจิ้งซีฮ่องเต้ได้ทรงฟังขุนนางดังนั้นก็ยินดี จึงสั่งให้จัดรถแลทหารโดยกระบวนเสด็จ เจ้าพนักงานค่านับรับสั่งแล้วออกมาจัดแจงเตรียมการไว้พร้อม ครั้นเวลารุ่งเช้าพอได้ฤกษ์ พระเจ้าจิ้งซีฮ่องเต้เสด็จมาทรงรถ ออกโดยประตูฝ่ายทิศตะวันตกถึงเมืองไผ่ไส แล้วบ้ายรถไปทิศใต้ถึงภูเขาสิ่วชะไก้เรียกว่าเกเถา ทอดพระเนตรไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ เห็นเป็นสายรุ้งพุ่งขึ้นมาแต่แผ่นดินเป็นสีห้าอย่าง จึงตรัสถามของบู๊กี้ว่า นิमितอันนี้ดีร้ายประการใด ของบู๊กี้จึงทูลว่าเหตุมีในท้องฟ้าคือ เลียงหุนหนึ่ง ภูหุนหนึ่ง สุธุนหนึ่ง เจหุนหนึ่ง เกงหุนหนึ่ง ห้าประการนี้เรียกว่าเมฆบันดาลขึ้นมาแต่แผ่นดินห้าอย่าง ซึ่งทอดพระเนตรเห็นครั้งนี้ไม่ต้องลักษณะเมฆ พิเคราะห์ดูดวงสีมั่งกรม่วง จะเป็นรัศมีผู้มีบุญ จึงบังเกิดเหตุใหญ่ปรากฏขึ้นดังนี้

พระเจ้าจิ้งชี่ฮ่องเต้จึงปรึกษาของปู่ที่ว่า ท่านจะมีวิชาแก้ประการใดบ้าง ของปู่ก็จึงทูลว่า อันจะป้องกันเหตุซึ่งจะเกิดเบื้องหน้านั้นยากนัก จะแก้ไขได้แต่รัศมีพอจะเสื่อมคลาย ถ้าพระองค์เสด็จไปทิศตะวันออกเอาของที่รักฝังลงแล้ว แต่รัศมีบันดาลให้เห็นจะสูญไป พระเจ้าจิ้งชี่ฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็สั่งให้ซักรถมาทงตะวันออก ครั้นมาถึงเขาโจเต็กสารเสด็จขึ้นไปบนเขา จึงสั่งให้เอาแผ่นศิลามาจารึกเป็นอักษรลงไว้ว่าพระเจ้าจิ้งชี่ฮ่องเต้ผู้มีบุญญาธิการเสด็จมาเลียบเมืองถึงเขาโจเต็กสาร เปลี่ยนชื่อว่าเขาตั้งงักถายสาร แล้วถอดพระแสงดาบชื่อถายโอะฝังลงไว้ที่เชิงเขา กระทำการแก้รัศมีซึ่งบังเกิดห่าประการเสื่อมสูญแล้ว ก็เสด็จลงจากภูเขาตั้งงักถายสารมาข้ามแม่น้ำฮวยปู่กั้งเมืองลำกุน แล้วเสด็จกลับมาใกล้เมืองห้าเอื้อง ขุนนางอยู่ในเมืองก็ออกมาคำนับรับเสด็จเข้าเมือง พระเจ้าจิ้งชี่ฮ่องเต้แต่เสด็จไปเลียบเมือง กลับมาถึงพระนครตั้งแต่วิตกไม่มีความสุข

ฝ่ายผู้รักษาสวนดอกไม้ ครั้นเป็นฤดูดอกไม้โปะต้นบานมีสีทั้งห้าอย่างกับพรรณไม้อันมีผลเป็นช่อน่าชม ครั้นทราบข่าวพระเจ้าจิ้งชี่ฮ่องเต้ไม่สบายพระทัย จึงเข้าไปทูลว่า ฤดูดอกไม้โปะต้นแลดอกไม้มิหากลิ่นมิได้ทรงผลแลมีช่อนาดาชะไปโนสวน พระเจ้าจิ้งชี่ฮ่องเต้ได้ฟังดีพระทัยนัก จึงสั่งให้จัดรถประเทียบมาประทับไว้ ขุนกรมฝ่ายในขึ้นรถไปชมสวนเที่ยวประพาสชมดอกไม้ไม่มีพรรณต่างๆ ทอดพระเนตรดูสีดอกไม้คล้ายสีซึ่งเกิดนิमितเมื่อไปเลียบเมืองไม่สบายพระทัย ครั้นลงไปสงวนน้ำในสระ ก็ไม่สว่างพระอารมณณ์ จึงเสด็จมาหยุดอยู่ ณ ตำหนักในสวนชื่อเหียงเค่งเตียน พระองค์เหนื่อยมานั่งบนเตียงคิดว่าพึงขับหลับไปทรงพระสุบินว่า ได้ยินเสียงดุจเสียงฟ้าลั่น แผ่นดินไหว ดวง

พระอาทิตย์ตกลงมาตรงพระพักตร์ ยังมีเด็กคนหนึ่งนั่งเขียวใส่เสื้อเขียวหน้า
ดำนัยน์ตาดำทั้งสองข้าง มีรูปคนอยู่ในแววตาดำข้างละสองคน มาแต่ทิศ
ตะวันออกจะอุ้มเอาดวงพระอาทิตย์ มีเด็กคนหนึ่งนั่งแดงใส่เสื้อแดงวิ่งมาแต่
ทิศใต้ จึงร้องว่าเจ้านั่งเขียวห่มเขียวอย่าอุ้มเอาดวงพระอาทิตย์ของเราไป เรา
ได้พรเสียดังคือพระอิศวรให้เรามาเอาดวงพระอาทิตย์

ฝ่ายเด็กนั่งเขียวไม่ให้ สองคนปล้ำกันถึงเจ็ดสิบสองครั้ง เด็กนั่งแดง
ปะตะตะถูกเด็กนั่งเขียวล้มลงสิ้นกำลังขาดใจตาย

ฝ่ายเด็กนั่งแดงห่มแดงเข้าอุ้มเอาดวงพระอาทิตย์จะไปทิศใต้ ใน
นิมิตนั้นว่าพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ร้องว่าอย่าเพิ่งอุ้มเอาไปเราจะถามแซ่แลชื่อเป็น
ชื่อผู้ใดจึงองอาจ เด็กนั่งแดงจึงบอกว่าเป็นชื่อเจียวซุ่นเกิดในหองไกคือเมือง
ไกก้วน จะเข้าเมืองห้าเดือนได้ก่อนแล้วจึงจะหองซกตั้งให้เราไปประชุมคนอยู่
ซกแต่คือเมืองโปตัง ถึงสาชิวลิกุ่ย ว่าพระองค์จะตายตำบลสาชิว เตียงอันง้อห
ลิวว่า ข้าพเจ้าจะได้เป็นเจ้าสร้างพระนครใหม่สี่บวงศไปสี่ร้อยปีเศษ ว่าเท่านั้น
ก็พาพระอาทิตย์วิ่งไปข้างทิศใต้ พระเจ้าจันซีฮ่องเต้บรรทมตื่นไม่สบายพระทัย
จึงดำริว่าฝันนี้ประหลาดอยู่ นานไปเห็นแผ่นดินเมืองเราจะได้แก่ผู้อื่นเป็น
มั่นคง คิดเสียตายสมบัติยิ่งนักแล้วกลับเข้าพระนคร คิดถึงความผันตรองการ
จะหายอายุยืน อยู่วันหนึ่งเสด็จออกจึ่งตรัสถามขุนนางว่า ผู้ใดยังจะรู้จัก
สรรพยาซึ่งจะให้จำโรย อายุขึ้นไปถึงหมื่นปี ชาวเมืองเอียนมาเป็นโหรชื่อ
ของบู๊ก็จึ่งทูลว่า ทะเลตะวันออกยังมีเกาะชื่อลำสินธุรแห่งหนึ่ง เกิดเขาใหญ่
ทั้งสามตั้งอยู่เป็นสามเส้ามีวัดแลฤาษีอยู่ที่เกาะ แลเกาะอันนั้นสว่างไปไม่เป็น
กลางวันแลกลางคืน ทั้งสี่ฤดูไม่ร้อนไม่หนาวเหมือนประเทศทั้งปวง ตำบลนั้น

มีयाอายุยืน ถ้าผู้ใดกินยานั้นจะมีอายุนับพัน

พระเจ้าจันซีฮ่องเต้จึงตรัสถามชองบูก็ว่า ท่านได้ยินเขาว่าหรือไปได้เห็น ชองบูก็ทูลว่าเพื่อนข้าพเจ้าคนหนึ่งชื่อชิวอกไปถึงเขาสำลีสินสาร พบเทวดาซึ่งหงส์ลงมาเล่นในที่นั่นมิได้ขาด รูปเทวดานั้นหาเหมือนรูปมนุษย์ไม่ ชิวอกไปอาศัยอยู่บ้านบอกข้าพเจ้า พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ก็สั่งชิวอกเข้ามาสู่ที่เฝ้า จึงตรัสว่าเราจะใคร่ได้ยาอายุวัฒนะท่านรู้ว่ามีตำบลใดจงไปเอามาให้แก่เรา ชิวอกจึงทูลพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ว่า อันสรรพยานี้มีอยู่ถึงเขาสำลีสินสาร หนทางก็ไกลยากที่ผู้ซึ่งจะรู้แห่งสืบเสาะไปถึงสรรพยาอันนี้ ซึ่งจะต้องพระประสงค์สรรพยานั้น ข้าพเจ้าจะขออาสาไปเอามาถวายจงได้ แต่จะขอสำเภาสืบลากับเด็กชายห้าร้อยหญิงห้าร้อย เงินทอง เครื่องเบ็ดเสร็จกับเสบียงอาหารไปให้มากสำหรับจะเลี้ยงกันในกลางทะเลกว่าจะกลับมาถึง

พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ตรัสว่าท่านจงจัดไปตามใจเถิด ชิวอกถวายบังคมลาออกมาจัดสำเภา แลสิ่งของทั้งปวงบรรทุกเสร็จแล้วก็ใช้ไปจากเมืองห้าเอียง พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ครั้นชิวอกไปประมาณสามปีเศษไม่เห็นกลับมาทรงพระวิตกหนัก จึงใช้ให้หลอแสงไปตามสืบเสาะดูชิวอกว่าจะไปอยู่แห่งใดจะได้สรรพยาหรือไม่ หลอแสงค้ำับลาออกมาจัดสำเภาอันใหญ่เสร็จแล้ว ก็ใช้ไปออกจากเมืองห้าเอียง ครั้นไปถึงที่แห่งหนึ่งจึงจอดสำเภาเข้าชายทะเล หลอแสงขึ้นไปบนฝั่งเหลียวดูไปในทะเล แลเห็นคลื่นใหญ่กลิ้งเป็นพนมมลมก็กล้าเป็นหมอกมืดคลุม หลอแสงทอดใจใหญ่อยู่ไม่รู้ที่จะติดตามชิวอกไปแห่งใด แล้วกลับคืนลงมาสำเภา จึงว่าเราครั้งนี้ไพร่พลได้รับความลำบากนัก ชิวอกจงพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ให้เสียดทรัพย์แลคนหลวงเป็นอันมาก

ครั้งจะกลับไปมิได้ราชการก็จะไม่พ้นโทษ หลอแสงจึงชวนคนสนิทสิบคน ขึ้นจากสำเภาไปเที่ยวในป่าพบภูเขาคันหนึ่งเรียกเขาถายงักสันก็ขึ้นไปบนเขา จึงแลเห็นผู้เฒ่าคนหนึ่งนอนอยู่ที่แผ่นศิลาประหลาดนี้กว่าดีร้ายจะเป็นผู้วิเศษ หลอแสงก็เข้าไปคำนับ

ฝ่ายผู้เฒ่าลุกขึ้นนั่งจึงถามว่า ท่านนี้ชื่อใดจึงมาถึงที่นี่ หลอแสงจึงบอกว่าข้าพเจ้าชื่อหลอแสง ถีอรับสั่งของพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ให้มาสืบหาเทวดา ขอยอายุวัฒนะ ผู้เฒ่าได้ยินดังนั้นก็หัวเราะแล้วว่าอันสรรพยาจะบำบัดได้ แต่โรคในกาย ซึ่งจะให้จำเริญอายุวัฒนะนั้นไม่มี เกิดมาถึงกำหนดแล้วก็จะตายเป็นเที่ยง พระเจ้าจันซีฮ่องเต้คนนี้จะมิโหดเขลาเสียแล้วหรือ

หลอแสงได้ฟังจึงคลานเข้าไปว่า ท่านจงกรุณาข้าพเจ้าจะกลับไปไม่มีสิ่งใดเป็นสำคัญ กัลวอาญาพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ยังนัก ผู้เฒ่าก็เอามือผลักแผ่นศิลาประตูถ้าเปิดออกแล้วหยิบเอาหนังสือมาส่งให้หลอแสง ว่าท่านเอาไปให้พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ก็จะแจ้งความดีร้ายอยู่ในหนังสือนี้ทุกประการ หลอแสงรับหนังสือแล้วจึงอ้อนวอนว่า ขอท่านจงเมตตาช่วยแนะนำสรรพยาให้จึงจะพ้นผิด

ฝ่ายผู้เฒ่าก็หลับตานอนนิ่งเสีย หลอแสงจึงคำนับลาผู้เฒ่ามาสูลำเภาแล้วแล่นกลับมาเมืองห้าเอียง ครั้นถึงจึงเข้าไปเฝ้าพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ทูลความซึ่งตามชีวกมิได้พบ แต่ข้าพเจ้าไปถึงเขา ถายงักสันได้พบผู้วิเศษนอนอยู่บนยอดเขาผู้หนึ่ง ผูกหนังสือมาถวายพระองค์ พระเจ้าจันซีฮ่องเต้รับ

หนังสือมาคือออกดูเห็นเป็นตำราลำดับกษัตริย์มีตัวหนังสือแต่อ่านไม่ออก จึงให้หนังสืออ่านๆ ออกแต่เบื่องปลายสี่ตัว ได้ความว่าเมืองจันจะเสียเพราะปักเฮา พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ได้ฟังดังนั้นตกพระทัย จึงว่าเป็นคำเพชฌดาให้มาบอกเหตุเมืองเราจะเสียเพราะปักเฮา จึงสั่งมงเทียมให้คุมไพร่แปดสิบหมื่นไปทำกำแพงกันแดนด้านเหนือ ยาวสองหมื่นเส้นเป็นสองร้อยห้าสิบโยชน์ ข้างตะวันออกให้ถมทะเล ทิศตะวันตกให้ทำตำหนักอาบงจันทรโฐฐานบนเขาหลีสารเป็นที่ประทับแลด้านใต้ให้สอหวางภูเขาห้าเขาประจบกัน

ฝ่ายมงเทียมรับสั่งออกไปแล้วมีหนังสือไปทุกหัวเมือง เกณฑ์คนทั้งสี่ทิศมาทำการ แต่ผู้คนเดินไปมาได้ขาด ครั้งนั้นอาณาประชาราษฎร์ได้ความเดือดร้อนหนีไปตั้งสุมอยู่ป่าดงเป็นอันมาก อยู่วันหนึ่งพระเจ้าจันซีฮ่องเต้เสด็จออกขุนนาง หนังสือเข้าไปเฝ้าทูลว่า ซึ่งมีรับสั่งให้ไปทำการปลูกตำหนักแต่งงามประหลาดก่อกำแพงถมทะเลสอภูเขา จะกันได้แต่ศัตรูภายนอก อันศัตรูภายในนั้นป้องกันมิได้ ด้วยคนได้เรียนรู้คุณทรัพย์แลตำรากลศึก เห็นใจจะกำเริบต่อแผ่นดิน พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ฟังหนังสือว่าจึงให้เก็บหนังสือตำราแต่โบราณทั้งตำรับกลศึกมาเผาเสียสิ้น แล้วให้จับหัวเสงหลอเสงกับคนสี่ร้อยหกสิบเศษ ซึ่งได้เรียนรู้ดูตำราแต่ก่อนมาใส่ตรูเสีย แล้วแคลงพระทัยกลัวคนจะนินทา จึงสั่งให้แจกกฎหมายจงทั่ว ถ้าผู้ใดไม่เกรงกลัวกล่าวขวญให้จับตัวมาฆ่าเสีย

ฝ่ายสุโขธาธาบุตรผู้ใหญ่จึงทูลว่า ซึ่งพระองค์ให้จับคนที่มีปัญญาเรียนรู้ตำรับโบราณมาจำไว้ครั้งนี้ เห็นไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินจะมีแต่ความเดือดร้อนนัก พระเจ้าจันซีฮ่องเต้ได้ฟังสุโขทูลทรงพระโกรธว่า ลูกคนนี้จะให้อยู่

ในเมืองมิได้ จึงสั่งให้สุโขไปกำกับมงเทียมก่อนกำแพงกว่าจะแล้ว สุโขได้ฟังพระ
ราชบิดาก็คำนับลาไปกำกับดูการตามรับสั่ง

ตอนที่ ๖

ขณะนั้นเล่าปังรุ่นหนุ่มขึ้น คบพวกเพื่อนเสพสุราเที่ยวหาแต่ผู้หญิง เจ้าเมืองไภกัวนรู้ว่า เล่าปังเป็นคนกว้างขวาง จึงตั้งให้เป็นเตงเตียวพันนาย บ้าน เวลานั้นเล่าปังเดินมาพบหลีก่อง หลีก่องพิเคราะห์ดูลักษณะเล่าปัง เห็นจะได้เป็นกษัตริย์ จึงชวนเล่าปังเข้าไปในบ้าน หลีก่องจึงพูดกับภรรยาว่า เราจะยกนางหงวนซึ่งเป็นบุตรสาวให้เป็นภรรยาเล่าปัง

ฝ่ายภรรยาจึงว่า เราสู้ลำบากเลี้ยงลูกมาก็หมายว่าจะได้ฟัง อันน้ำใจข้าพเจ้าคิดว่าว่าจะให้กับเจ้าเมืองไภกัวน ซึ่งท่านจะยกให้แก่เล่าปังเป็นคนพาลนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย หลีก่องจึงว่า เจ้าเป็นผู้หญิงไม่รู้จักคนดีคนชั่ว เราเห็นลักษณะเล่าปังจะได้เป็นเจ้าแผ่นดินโดยแท้ หลีก่องว่าแล้วก็ออกมาเชิญเล่าปังเข้าไปในเรือนชวนให้เสพสุรา หลีก่องจึงว่าเราเห็นท่านก็ให้มีความกรุณา จะยกบุตรสาวให้เป็นภรรยาท่าน เล่าปังจึงว่าซึ่งท่านกรุณาข้าพเจ้าทั้งนี้คุณหาที่สุดมิได้ แต่ทุกวันนี้ข้าพเจ้ายังอนาถาหาทรัพย์สมบัติมิได้ วิชาในการศึกสิ่งใดก็ยังไม่รู้ ได้เรียนหนังสือแลตำรับโบราณก็น้อยชดอยู่ถึงสามประการ ไม่ควรจะเป็นบุตรเขยท่าน กลัวแต่จะพาไปยากเสียปลายมือ หลีก่องได้ฟังเล่าปังว่าก็หัวเราะ จึงว่าเราเป็นผู้ใหญ่ พิจารณาเห็นลักษณะท่านนานไปจะได้เป็นที่พึ่งจึงยกบุตรให้ หลีก่องจึงเรียภรรยาออกมานั่งอยู่ เล่าปังมีความยินดีนักลุกขึ้นกระทำคำนับบิดามารดานางหงวน แล้วว่าเวลานี้ข้าพเจ้าจะลากลับไปก่อน หลีก่องก็เดินตามมาส่งเล่าปังได้ร้อยอย่าง

ฝ่ายห้วนไถ่เดินมาพบเล่าปังเข้าจึงคำนับแล้วว่า แต่ข้าพเจ้า

ตามมาหลายวันเพิ่งมาพบท่าน หลีกกองเห็นห้วนไถ่รูปร่างสูงใหญ่ เสียงดังฟ้า
ลั่นลักษณะเป็นทหารนานไปจะได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ จึงชวนห้วนไถ่เข้าไปนั่ง
ณ บ้านซื่อสุราสู่กันกิน หลีกกองจึงถามว่าชื่อแซ่แลบ้านท่านอยู่แห่งใด ห้วนไถ่
จึงบอกว่าข้าพเจ้าเป็นแซ่ห้วนชื่อไถ่อยู่ในเมืองไวก้วน แล้วห้วนไถ่กลับถาม
ชื่อแซ่หลีกกอง หลีกกองจึงบอกว่าตัวเราเป็นแซ่หลีกชื่อบุน เดิมอยู่บ้านต้นธู มา
ค้าขายมีบุตรภรรยาอยู่เมืองนี้ แต่เราได้ยินข่าวคนออกชื่อท่านมานานแล้ว เพิ่ง
ได้เห็นตัวท่านวันนี้ ท่านมีภรรยาแล้วหรือยัง ห้วนไถ่จึงบอกว่า บิดามารดาก็
ตายแต่ข้าพเจ้ายังเด็กอยู่ ทุกวันนี้แต่ตัวผู้เดียวหาญาติมิได้ หลีกกองจึงว่าเรามี
บุตรอยู่สองคน แต่บุตรใหญ่นั้นยกให้เล่าปังแล้ว ยังแต่บุตรสาวน้อยชื่อสูงจะยก
ให้เป็นภรรยาท่าน ห้วนไถ่จึงว่าซึ่งท่านมีความเมตตาคุณหาที่สุดไม่ แต่
ข้าพเจ้าเป็นคนจนไม่มีสิ่งใดจะเลี้ยงบุตรท่าน เล่าปังจึงว่าวันนี้เป็นบุญเราทั้ง
สองได้มาพบท่านผู้มีสติปัญญา เห็นลักษณะเราจะเอาเป็นที่พึ่งจึงยกบุตร
ให้แก่เราทั้งสองคน ควรที่เจ้าจะรับไว้

ห้วนไถ่ได้ฟังเล่าปังว่า วางจอกสุราไว้กับโต๊ะลุกขึ้นค้ำน้ำหลีกกอง
แล้วว่าข้าพเจ้าจะขอเอาท่านเป็นบิดาสืบต่อไป หลีกกองก็พาเล่าปังกับห้วนไถ่
มา ณ บ้าน เล่าปังกับห้วนไถ่ก็ค้ำน้ำบิดามารดาตามธรรมเนียม หลีกกองจึง
เรียกบุตรหญิงทั้งสองออกมาค้ำน้ำเล่าปังกับห้วนไถ่ตามประเพณี แล้วก็อยู่
กินด้วยกันตามปกติ พ่อเจ้าเมืองไวก้วนรู้หนังสือมั่งเพียมจึงเกณฑ์พลเมือง
มอบให้เล่าปังคุมไปทำการ เล่าปังก็ลาเจ้าเมืองไวก้วนพาคนออกจากเมือง
มาถึงตำบลสองไซ ชาวเมืองซึ่งเกณฑ์ไปทำการนั้น ต่างคนก็หลบหนีเข้าป่า
เป็นอันมาก เล่าปังจึงบอกแก่คนที่ยังอยู่ว่า ซึ่งมีหนังสือรับสั่งเกณฑ์คนไปทำ
การ พวกท่านทั้งปวงจะรอดชีวิตมาหรือจะตายมิได้รู้ ถ้าท่านจะยอมไป
ด้วยกันเราจะพาไป แม้นย่อท้ออยู่มิไปก็ตาม คนทั้งปวงได้ฟังเล่าปังจึงว่า ถ้า
ข้าพเจ้าจะหลบหนีมิไปด้วยท่าน ท่านจะไปแต่ผู้เดียวเขาจะเร่งเอาคนท่านจะ

เอาที่ไหนมาให้ เล่าบ้างจึงว่า เมื่อไม่ไปพร้อมกันแล้วเราจะหลบหนีไปด้วยท่าน
คนทั้งปวงได้ฟังต่างคนก็ดีใจหนีไปชุมนุมซ่อนอยู่ในป่า เหลืออยู่กับเล่าปingsิบแปด
คนเท่านั้น

ครั้นเวลาพลบค่ำ เล่าปingsก็พาคนสนิทแะออกจากทางใหญ่ไปตาม
ทางน้อยให้คนสนิทนำทางไปเขามังต้ง คนสนิทเดินไปพบงูใหญ่ตัวหนึ่งยาว
สิบตั่งๆ ละหคอกหกหนี่ว คิดเป็นไทยสิบห้าวาสองศอกคืบ นอนขวางทางไว้ก็
กลับมาบอกเล่าปingsว่า งูขาวใหญ่นอนกั้นทางขวางหน้าอยู่จึงหลีกเลี่ยงไปทางอื่น
เล่าปingsได้ฟังจึงว่า เกิดมาเป็นชายกลัวอะไรกับสัตว์เดรัจฉาน จึงชักกระบี่ออก
จากฝัก แล้วออกเดินหน้าหน้าพาคนทั้งปวงไป พบงูใหญ่ เล่าปingsฟันด้วยกระบี่
ขาดกลางตัวเป็นสองท่อน คนทั้งปวงเห็นก็สรรเสริญเล่าปingsว่ากำลังมากใจ
องอาจยิ่งนักจึงพาคนเข้าไปอยู่ ณ เขามังต้ง

ฝ่ายคนซึ่งตามไปภายหลัง เห็นหญิงคนหนึ่งมากอดศพงูใหญ่ร้องไห้
รักอยู่ริมทาง จึงถามหญิงแก่ว่า ทำไมมาร้องไห้รักกอดศพพิษชอบแต่จะดีใจ หญิง
แก่บอกว่ ลูกเจ้าศรีขาวแปลงเป็นงูมานอนขวางทางอยู่ลูกเจ้าศรีม่วงมาฆ่า
เสียเราไม่มีที่พึ่งเราจึงร้องไห้รัก คนทั้งหลายได้ฟังดังนั้นก็ชวนกันชู่กรรโชกจะตี
โบายหญิงแก่ก็หนีสูญหายไป คนเหล่านั้นสำคัญว่าหญิงแก่เป็นผีป่า แล้วก็เดิน
ตามทางมาถึงเขามังต้ง จึงแจ้งความแก่เล่าปingsทุกประการ เล่าปingsจึงว่า ซึ่ง
หญิงแก่บอกว่เจ้าศรีม่วงฆ่างูเจ้าเขามังต้งเสีย นั่นคือตัวเรา จะได้บำรุง
แผ่นดินเป็นที่พึ่งแก่คนทั้งหลาย

ขณะนั้นคนซึ่งหลบหนีชุมนุมซ่อนอยู่แต่ครั้งพระเจ้าจันซีฮ่องเต้ให้มง
เทียมเกณศคนทำการกันแดนนั้น ครั้นรู้ว่าเล่าปingsมีใจโอบอ้อมอารี ก็พากันหนี
ออกมาอยู่ด้วยเล่าปings ณ เขามังต้งหลายร้อยคน พระเจ้าจันซีฮ่องเต้เมื่อเหตุจะ
วิบัติพลัดพระนคร เสด็จไปสู่เกยประพาสเวลาเย็นยอแสงเห็นมีเมฆสลบกัน

หลายอย่าง เหมือนเมื่อมีอัศจรรย์ที่เขาเกเทาสัวให้หวาดหวั่นพระทัยอยู่เป็น
นิจ คิดจะใคร่รู้จักตัวผู้มีบุญเสด็จออกขุนนางตรัสปรึกษา เราจะใคร่ไปเสียบ
พระนครดูราษฎรชาวเมืองจะกำเริบ ประทุษร้ายเราบ้างหรือประการใด ท่าน
จงจัดทหารเป็นขบวนทัพพร้อมด้วยเครื่องศาสตราวุธ แต่รถทรงนั้นจัดสองรถให้
เหมือนกัน ขุนนางเจ้าพนักงานค้ำบลาออกมาจัดการเตรียมไว้พร้อม ครั้น
เวลาเช้าพระเจ้าจันซีของเต้ขึ้นรถทรงที่สองขับพลไปถึงเมืองสัวตั้ง ชาวเมือง
ต้องเลี้ยงกองทัพสิ้นเงินวันละสิบหมื่นตำลึง เรียไรเอาแก่ราษฎรชาวเมือง จึง
เกิดข้าวยากมากแพง ฝนก็แล้งมาหลายปีไพร่บ้านพลเมืองได้ความ
เดือดร้อน คิดแค้นพระเจ้าจันซีของเต้ทั้งแผ่นดิน

ขณะนั้นมีโรงขายสุราอยู่เชิงเขาทิศตะวันตกนอกเมืองหนทางไกล
ประมาณสามร้อยเส้น เตียวซำกั๋งกับพวกหกคนไปกินสุราพูดจាកัน เตียวซำ
กั๋งจึงว่า แผ่นดินแต่หลังล่องมาห้าร้อยปีมีความสุข ฝนตกลมพัดต้องตามฤดู
ข้าวปลาอาหารผลไม้ก็บริบูรณ์ไม่มีโจรผู้ร้ายจะฉกฉลักช่วงชิงกัน ประตุมืองก็
เปิดอยู่ทั้งสี่ทิศการศึกไม่มีมา ผู้หนึ่งจึงว่าทุกวันนี้เห็นบ้านเมืองเป็นประการ
ใดบ้าง เตียวซำกั๋งจึงว่า ซึ่งจะเอาการเมืองมาพูดนั้นไม่ได้ห้ามปรามกวดขัน
นัก ผู้หนึ่งจึงว่าเราพูดกันไกลเมืองอยู่ผู้ใดจะล่องรู้เห็น เตียวซำกั๋งมิได้ว่า
ประการใด

ฝ่ายเตียวเหลียงยืนฟังอยู่ข้างนอก เดินเข้ามาจึงว่าท่านจะใคร่รู้หรือ
อันบ้านเมืองทุกวันนี้ พระเจ้าจันซีของเต้ไม่อยู่ในยุคธรรม หลิงชายทั้งนั้นมิได้
ทำมาหากินเป็นปกติ ด้วยทิศใต้ก็ให้สอบภูเขาดังตำหนัก ทิศตะวันออกให้ถม
ทะเลต่อแผ่นดินออกไป ทิศตะวันตกให้ปลุกตำหนักอาปางจ้งเป็นที่รโหฐาน แต่
ทิศเหนือให้ก่อกำแพงยาวถึงสองร้อยหกสิบโยชน์ แล้วตำรับซึ่งมีมาแต่โบราณ
เป็นวิชาการสิ่งใดก็ให้เก็บมาเผาเสีย คนที่รู้หนังสือเล่าก็เอาตัวไปจำไว้ ทำให้
ผิดอย่างกษัตริย์แต่ก่อน ราษฎรจึงล้มตายหนีไปเป็นอันมาก เตียวเหลียงบอก

กับผู้เฒ่านั้นโดยเสียงอันดัง เทียวซำก่งกับคนซึ่งนั่งกินสุรากล้วยต่างคนต่างหนีไป เทียวเหลียงยืนหัวเราะอยู่แล้วว่า คนโง่ไม่รู้จักรักความคิดเราจึงหนีไป เมื่อใดจะได้แก้แค้น มีผู้หนึ่งสูงได้หกศอกเศษ ยืนอยู่ภายหลังโรงเตี๊ยมเหลียมตึกข้างใต้ไต้ไต้ยีน เทียวเหลียงว่า จึงเดินมาคำนับแล้วว่า ท่านคิดจะกำจัดพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้หรือ ข้าพเจ้าจะขอเป็นแรงช่วยท่าน เทียวเหลียงได้ฟังจึงว่าที่นี้ไม่ชอบกลขอเชิญท่านไปปรึกษากันที่บ้านข้าพเจ้า เทียวเหลียงก็พาชายผู้นั้นไปถึงบ้านให้นั่งที่สมควร เทียวเหลียงจึงถามว่า ท่านแซ่ใด อยู่บ้านไหน ชังไหก่งจึงบอก ว่า ข้าพเจ้าแซ่เหลยชื่อชังไหก่งบ้านข้าพเจ้าอยู่ปากน้ำเมืองหัน กระบองสำหรับมือ ข้าพเจ้าถือหนักได้ร้อยชั่ง ถ้าท่านจะคิดกำจัดคนร้ายเราจะคิดด้วย ท่านพูดที่โรงสุรากล้วยก็รู้ว่า ท่านมีสติปัญญา จะใคร่รู้จักชื่อแลแซ่ท่าน เทียวเหลียงจึงว่า ข้าพเจ้าแซ่เตียวชื่อเหลียง ชาวเมืองหัน เรียกว่าเตียวจือบึง แต่ปู่พูดข้าพเจ้าลงมาได้เป็นใจเสียง อยู่เมืองหันถึงห้าชั่วจวนบิดาข้าพเจ้า บัดนี้ พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้แต่งทัพมาตีเอาเมืองหัน จนบ้านเมืองยับเยินได้ความเจ็บแค้น ข้าพเจ้าจะสู้เสียเงินทองก็ไม่ว่า แต่จะหาคุณคิดกำจัดพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ก็ยังมีได้พบผู้ใด บัดนี้เพิ่งมาพบท่านเห็นรูปร่างกำลังแลวจากา ซึ่งพูดมาพอจะช่วยแก้แค้นทั้งหกเมืองได้มีใจยินดีนัก ถ้าท่านทำสมความคิดข้าพเจ้าครั้งนี้แล้วชื่อท่านจะปรากฏไปภายหน้า ชังไหก่งจึงว่า ท่านจะคิดประการใดข้าพเจ้าจะทำตามให้สมคิด เทียวเหลียงก็เลี้ยงดูชังไหก่ง ณ เรือน อยู่ท่ากว่าพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้จะมีที่เสด็จประพาสแห่งใดจึงจะได้ทำการ ครั้นอยู่มาวันหนึ่งเตียวเหลียงไต้ยีนเขาลือว่า พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้เสด็จมาจากทางเมืองเอียงบู๊กวาน เทียวเหลียงจึงพาชังไหก่งไปคอยอยู่บนเนินสูงตามทางโดยกระบวนเสด็จ ครั้นพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้เสด็จทรงรถมาถึงตำบลปักหลังสาเต้หิง ชังไหก่งยืนอยู่บนเนินแลไปเห็นกลดเหลือง แลเครื่องแห่หอมล้อมมา ก็รู้ว่าพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้เสด็จ ชังไหก่งจึงลงจากบนเนินเขาเลียบชายป่าเข้าไป ได้ที่ตรอกหน้าหักยับ แต่ไม่ถูกรถทรงพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ ด้วยเสด็จอยู่รถที่สอง พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ทรงพระโกรธ

จึงสั่งให้จับคนร้าย

ฝ่ายทหารก็จับตัวซังไหง่มาได้มัดมาถวาย พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้สั่งให้ถามว่าใครใช้ให้เอ็งมาทำการทั้งนี้ ซังไหง่กัดฟันค้อนตาแล้วว่า ท่านไม่อยู่ในยุติธรรม คนคิดจะฆ่าท่านทั้งแผ่นดินมิใช่เราแต่ผู้เดียว ซึ่งเรามาทำทั้งนี้ไม่มีผู้ใดใช้ เพราะท่านกระทำผิด เทพยดาเจ้าจึงใช้ให้เรามาฆ่าท่านเสีย เดียวเหลียงครั้นเห็นไม่สมคิดเสียใจหนีเอาตัวรอด พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้สั่งให้เดี่ยวโก่ถามเอาตัวผู้ร่วมคิดให้จงได้ เดี่ยวโก่กระทำโทษแก่ซังไหง่ แล้วซักถามจะเอาความจริง ซังไหง่มีความเจ็บผูกใจแค้น คิดแต่ในใจว่าถ้าจะบอกความจริง เดียวเหลียงก็จะตาย เดียวเหลียงผู้มีสติปัญญาแม้ชีวิตยังอยู่จะได้แก้แค้นปลายมือ เกิดมาเป็นชายได้กระทำความผิดสู่ตายแต่ผู้เดียวจะดีกว่า คิดแล้วก็ลุกขึ้นโดดไปด้วยกำลังเอาศีรษะโดนเสาขาดใจตาย พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้หยุดอยู่ที่นั่นสั่งให้สืบเอาพวกเพื่อน ถึงสิบวันไม่ได้ความก็ยกไป

ฝ่ายเดี่ยวเหลียงหนีไปถึงเมืองพี แอบอาศัยอยู่ ณ บ้านห้างเป็ก ห้างเป็กผู้นี้เป็นหลานห้างเอียงขุนนางผู้ใหญ่เมืองฉ้อ ห้างเป็กกับเดี่ยวเหลียงรักใคร่กันสนิท อยู่วันหนึ่งเดี่ยวเหลียงเดินออกมานอกเมืองยื่นอยู่ริมสะพานฯ นั้นชื่อที่เกี่ยว มีผู้เฒ่าอยู่คนหนึ่งห่มเสื้อเหลืองเดินข้ามสะพานมา ทำรองเท้าตกลง จึงว่ากับเดี่ยวเหลียงว่า เด็กหนุ่มจงไปหยิบรองเท้ามาให้แก่เรา

ฝ่ายเดี่ยวเหลียงจึงพิเคราะห์ผู้เฒ่าเห็นประหลาด คิดว่าดีร้ายจะเป็นเทวดาจึงลงไปหยิบรองเท้ามาค้ำบส่งให้ แล้วผู้เฒ่าก็ทำรองเท้าพลัดตกลงถึงสามครั้ง เดี่ยวเหลียงก็ลงไปหยิบรองเท้าค้ำบส่งให้ถึงสามหน ส่วนผู้เฒ่าพิเคราะห์ดูหน้าเด็กหนุ่มจะซังไหง่ก็หาไม่ จึงว่าเด็กหนุ่มผู้นี้สอนง่าย แล้วผู้เฒ่าจึงสั่งเดี่ยวเหลียงว่า อีกห้าวันเจ้าจงมาหาเราที่ต้นไม้นี้ เราจะให้ของวิเศษเจ้าสักสิ่งหนึ่งเจ้าจงมาให้จงได้ ครั้นถ้วนห้าวันเวลาเช้าเดี่ยวเหลียงก็

ออกไป เห็นผู้เฒ่ามานั่งคอยอยู่ก่อน เทียวเหยียงเข้าไปคุกเข่าลงคำนับผู้เฒ่าๆ
จึงว่า เรานัดไว้ให้มาแต่เช้า ทำไมจึงมาต่อสาย จึงกลับไปบ้านเสียก่อนอีกห้า
วันจึงมาหาเรา เทียวเหยียงก็คำนับลาผู้เฒ่ามา ถึงห้าวันเทียวเหยียงก็ออกไป
แต่มีดีเห็นผู้เฒ่ามานั่งคอยท่าอยู่ ก็เข้าไปคำนับผู้เฒ่าๆ จึงว่าให้มาคอยท่าเรา
แต่มีดี ทำไมจึงมาป่านนี้ ผู้เฒ่าก็ขับให้ไปบ้านอีกห้าวันจึงมาใหม่ เทียวเหยียง
คำนับลามาบ้าน ครั้นถึงวันนัดเวลาเย็น กินอยู่เสร็จแล้วเทียวเหยียงก็ออกไป
คอยท่าผู้เฒ่าอยู่ เวลาค่ำผู้เฒ่าก็เดินออกมาเห็นเทียวเหยียงๆ ก็เข้าไปคำนับผู้
เฒ่า พอเดือนหงายจึงพิเคราะห์ดูรูปงามเหมือนเทวดา เทียวเหยียงจึงว่า
ข้าพเจ้าได้มาถึงท่านๆ ช่วยส่งสอนข้าพเจ้า ผู้เฒ่าจึงว่า เจ้าหนุ่มกำลังที่จะทำ
ราชการ นาน ไปเบื้องหน้าจะเป็นที่ปรึกษาท่านผู้มีบุญ จึงชักเอาหนังสือที่แขน
เสื้อออกส่งให้เทียวเหยียงแล้วว่า ถึงตำราสุขหยงอครั้งแผ่นดินเลียดก็กซึ่ง
ผู้วิเศษให้ นั้นจะเอามาเปรียบกับตำราของเราไม่ได้ จงเอาไปอ่านเล่าให้
ข้าพเจ้าไว้สำหรับตัวสืบไป เมื่อหน้าเจ้าจะได้บำรุงผู้มีบุญช่วยแก้แค้นเมืองหัน
ซึ่งพระเจ้าจันซีฮ่องเต้กระทำให้ยับเยิน กิตติศัพท์จะลือคุณวิชาสวางไปดูลงแสง
พระจันทร์พระอาทิตย์ทั้งชื่อเจ้า จะปรากฏอยู่ได้ถึงหมื่นปีอย่าลืมคุณของเรา
เทียวเหยียงคุกเข่าลงคำนับแล้วว่าข้าพเจ้าขอชื่อแลแต่ท่านไว้เป็นที่บูชาแห่ง
ข้าพเจ้า ผู้เฒ่าจึงบอกว่า เจ้าจงนับไปข้างหน้าอีกสิบสามปี จึงไปเมืองตัวก๊ก
เสียข้างทิศตะวันออกฝั่งศพกษัตริย์ไว้ ได้ศพนั้นมีศิลาเหลืองแผ่นหนึ่งคือตัว
เรา ว่าเท่านั้นแล้วผู้เฒ่าก็หายไป

ฝ่ายเทียวเหยียงก็กลับมาบ้าน จึงอ่านหนังสือในตำรับชัดเจन्दูได้
ทั้งดาวแลฤกษ์ และนำให้ห้างเป็กดูฤกษ์ล่างฤกษ์บนไว้ได้บ้าง พระเจ้าจันซีฮ
องเต้ครั้นเสด็จมาถึงเมืองซีจิว ไพร่บ้านพลเมืองเอาสิ่งของแลข้าวโพดสาลิมา
ถวาย พระเจ้าจันซีฮ่องเต้มีพระทัยยินดีให้พระราชทาน รางวัล แล้วยกจาก
เมืองซีจิวไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้จึงถึงเมืองไวก้วน ทรงพระวิตกว่าเรามา

ครั้งก่อนเกิดนิมิตขึ้นตรงนี้จึงให้คนไปสืบดูว่าผู้ใดจะประหลาดให้จับมาฆ่าเสีย
หลีสื่อขุนนางผู้ใหญ่จึงทูลว่า พระองค์เสด็จออกมาครั้งนี้หวังจะระงับภิกษุช
ทุกษ์ราษฎรทั้งปวง ซึ่งพระองค์จะให้สืบจับเอาคนมาฆ่าเสียนั้น ข้าพเจ้าเห็น
ไพร่บ้านพลเมืองจะสะดุ้งตกใจกลัว พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ได้ฟังเห็นชอบ เสด็จ
จากเมืองไคก้วนไปถึงเมืองก้วยก็กั๊กหยุดประทับแรมอยู่

ฝ่ายห้างอิ้วหนุ่มขึ้น รู้ว่าพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้มาอยู่ในเมืองก้วยก็
ฉวยได้กระบี่จะไปฆ่าพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ ห้างเหลียงผู้อาจึงห้ามห้ามอ้างชื่อว่าตัว
เป็นผู้ชาย ควรจะหาความชอบไว้ในแผ่นดิน ชื่อเสียงจะได้ปรากฏไปภายหน้า
จะมาทำเป็นคนหาสติปัญญาได้ ลอบลักทิมแทงไม่บังควร จะให้เรียน
หนังสือแลเพลงอาวุธก็ไม่มี ความเพียร จะร่ำเรียนสิ่งอันใดก็สอนยาก ห้างอิ้ว
ลงจึงตอบคำห้างเหลียงผู้อาว่าจะเรียนหนังสือถ้ารู้จะปรากฏแต่ชื่อ จะเรียน
เพลงอาวุธเล่าก็จะสู้ได้แต่ตัวต่อตัว ป่วยการเสียเปล่า ข้าพเจ้าจะเที่ยวเรียน
วิชาที่คนเดียวสู้ได้เหมือนคน ห้างเหลียงนึกแต่ในใจว่า ห้างอิ้วนี้พูดจางอากานาน
ไปจะเสียตัวด้วยโทโส แต่นั้นมาห้างเหลียงมิได้ตั้งเคืองว่ากล่าวประการใด

ฝ่ายห้างอิ้วกำเริบคิดจะทำอันตรายต่อพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ จึงเที่ยวไป
ดูภูมิฐานท่าทางทุกตำบล จนสิ้นแดนเมืองฉ้อตอกกับแดนเมืองหงา ครั้นพระ
เจ้าจิ้นซีฮ่องเต้เสด็จมาถึงเมืองตั้งก้วน คักราช แต่ได้เสวยราชสมบัติสามสิบ
สองปี เห็นแผ่นศิลาจารึกอักษรว่าซีฮ่องซีหยี่เต๋ป็น หกตัวแปลว่า พระ เจ้าจิ้น
ซีฮ่องเต้จะสิ้นพระชนม์แผ่นดินจะปั่นซึกออก พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้สั่งให้ขุนนาง
ไปสืบหาตัวผู้จารึกอักษรไว้กับแผ่นดิน ทหารก็ไปหาตัวชาวบ้านมาสืบก็มิได้
ความ พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้จะให้จับตัวคนซึ่งบ้านใกล้เรือนเคียงมาฆ่าเสีย

ฝ่ายหลีสื่อจึงทูลว่า พระองค์เสด็จออกมาเที่ยวนานาประเทศได้เห็น
วิปริตต่างๆ จะเชื่อถืออันใดกับอักษรในแผ่นดิน ซึ่งจะให้ฆ่าชอบแต่ได้ตัวผู้ทำ

ความผิด ยังสืบสวนไม่ได้ให้ฆ่าคนทั้งปวงเสียไม่สมควร ขอเชิญพระองค์เสด็จ
คืนเข้าพระนคร จัดคนไปพิทักษ์รักษาเมืองหน้าด่านไว้ให้มั่นคง จะดีกว่า พระ
เจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ได้ฟังเห็นชอบก็เสด็จกลับมาถึงเมืองของจิวสั่งให้หยุดรถ
ประทับแรมอยู่

ครั้นเวลากลางคืนพระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้บรรทมหลับ ทรงพระสุบินว่า
พระองค์ได้สู้กับพญานาคในกลางทะเลฝ่ายทิศตะวันออก พญานาคมีกำลัง
พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ต้านทานมิได้ ครั้นจะหนีไปก็เป็นทะเลรอบจึงว่ายน้ำดำหนี
จะให้พ้น ยังมีพญามังกรตัวหนึ่งสีม่วงลอยมาจากอากาศ คาบเอาพระองค์
กลืนเข้าไป ตกพระทัยตื่นจากบรรทมก็ให้ครั้นพระองค์เมื่อยมันไปทั่ว
สรรพางค์ แล้วสั่งให้ยกไปจากเมืองของจิวถึงตำบลสาชีว หมอบประกอบยา
ถวายหลายหน พระโรคมิฟังประชวรหนักลง มีความวิตกคิดถึงความหลังเรา
ให้ถมทะเลตะวันออก จะถูกต้องเทพยดาซึ่งสิงสู้อยู่ในท้องทะเลเป็นมั่นคง อัน
ความเจ็บครั้งนี้เห็นจะจากราชสมบัติ จึงตรัสแก่หลี่สี่อว่า แต่ก่อนหาทันคิดไม่
ให้ฮูโชนำบุตรใหญ่ไปจากเมือง อันบุตรคนนี้เห็นพอจะบำรุงแผ่นดินได้ ถ้าหา
บุญเราไม่ ท่านจงไปเชิญฮูโชนำบุตรคนนั้นมาครอบครองกษัตริย์ให้สืบวงศ์
ซึ่งท่านรักดีต่อเราโดยสุจริตมาช้านาน ก็จตุระบ้านเมืองมีมาประการใดก็
วางใจแต่ท่านผู้เดียว แม้นฮูโชนั้นเป็นกษัตริย์ ท่านจงจัดแจงบำรุงช่วยรักษา
พระนครด้วย ตรัสแล้วทรงพระอักษรเป็นรับสั่งให้ฮูโชนำบุตรคนนั้นมาครอบครอง
มอบตราหยกสำหรับกษัตริย์ให้หลี่สี่อ ครั้นเสร็จแล้วเป็นเดือนเจ็ดขึ้นสิบสาม
ค่ำ พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้สิ้นพระชนม์ในตำบลสาชีว พระชันษาได้ห้าสิบปี แต่อยู่
ในราชสมบัติได้สามสิบเจ็ดปี

ตอนที่ ๗

ขณะนั้นเฮาไฮหลีสื่อเดียวเฝ้ากับคนสนิทสามคน รู้กันแต่หกคน ห้ามกันไม่ให้ผู้ใดรู้ข้ออื่น ก็ปิดม่านกำบังไว้เอาปลาที่เนาใส่ท้ายรถไป ให้ผู้อื่นสำคัญว่าเป็นกลิ่นปลา มีคำคนทั้งปวงที่ล่องรู้พูดกันว่า พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้แรกได้สมบัติกำจัดหัวเมืองได้ทุกตำบลก็อ้าแวงถมทะเลสบกฏเขาก็ได้ เมื่อหาพระชนม์ไม่ปลาก็พลอยเนา เเดียวเฝ้าคิดจะให้เฮาไฮได้ราชสมบัติ ครั้นถึงที่ประทับเข้าไปคำนับพบกับหลีสื่อแต่สองคน เห็นเป็นที่สงสัยจึงถามหลีสื่อว่า พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้จะสิ้นพระชนมนั้นสั่งท่านไว้ประการใดบ้าง หลีสื่อจึงบอกว่า พระเจ้าจิ้นซีฮ่องเต้ทรงพระอักษรไว้ให้สุโขครองราชสมบัติ ให้เราช่วยจัดแจงกิจการการเมือง เเดียวเฝ้าจึงถามว่า ท่านจะทำตามรับสั่งแม่สุโขได้เป็นเจ้า มงเทียมก็ได้เป็นขุนนางใหญ่ ใจข้าพเจ้าคิดว่าเกิดมาเป็นชายหมายจะตั้งตัวไม่ให้มีผู้ใดข่มเหงท่านก็เข้าใจ จงพิเคราะห์ดูว่า ตัวท่านยังจะได้เป็นใหญ่กว่ามงเทียมหรือ ถ้าเป็นผู้น้อยกว่ามงเทียมแล้วนับวันทรัพย์สินศฤงคารจะร่วงโรยไป ข้าพเจ้าคิดว่าจะให้ท่านแก้อักษร ว่ารับสั่งให้เฮาไฮเป็นกษัตริย์ครองราชสมบัติในเมืองห้าเอียง ท่านจะได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ข้าพเจ้าจะได้พึ่งบุญท่าน หลีสื่อจึงว่า ซึ่งจะให้แปลงรับสั่งเสียฉะนี้ผิดประเพณีโบราณเห็นไม่ควร เเดียวเฝ้าจึงว่า ถ้าสุโขได้ครองเมือง ความซึ่งแค้นมืออยู่กับตัวท่าน เมื่อทูลให้จับคนรู้ตำรามาจำไว้ สุโขไม่เห็นด้วยทูลทัดทานจึงขัดพระทัย รับสั่งให้สุโขไปช่วยมงเทียมทำการก่อกำแพง ข้าพเจ้าแคลงความข้อนี้จึงเห็นว่าสุโขโกรธท่าน ไหนจะมอบราชการให้ว่าตามรับสั่ง เห็นจะให้มงเทียมเป็นเชิงเชียว ท่านจะต้องคืนตรา สำหรับที่ไปเป็นคนนอกราชการ ท่านกับมงเทียมก็ไม่ชอบกัน